

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT,
EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ

ANUL II, NR. 99
VINERI 20 APRILIE 1990

8 PAGINI 1 LEU

DE LA YALTA LA MALTA = ?

(II) După un an și câteva zile, Churchill va vorbi din nou: nu mai era prim ministru, deci nu va vorbi în calitate oficială — dar discursul rostit la colegiul Westminster din Fulton, Missouri, acolo unde președintele Truman și-a făcut studiile, va avea un ecou deosebit. De altfel, președintele Truman era acolo, pentru a-l asculta, spunând: de la Stettin și pînă la Triest, „o cortină de fier a căzut peste continent”. Incepea lunga perioadă a Războiului Rece.

Ar fi de reținut, ca un moment semnificativ al Războiului Rece, doctrina Truman. Președintele se va adresa, la 11 martie 1947, Congresului: „eu consider — spune el — că Statele Unite trebuie să sprijine popoarele libere care rezistă tentativelor de așezare a lor de către minorități armate, ori presiunilor externe. Consider că trebuie să ajutăm popoarele libere să-și făurească propriul lor destin așa cum o doresc. Cred că ajutorul nostru trebuie să fie unul economic și financiar, indispensabil pentru stabilitatea economică și pentru o viață politică coerentă”. Atunci era vorba de Grecia și de Turcia. Ajutorul pentru aceste două țări va fi urmat de ceea ce este cunoscut sub numele de „planul Marshall”, pe care secretarul de stat îl va anunța într-o cuvîntare ținută la Universitatea Harvard, în ziua de 5 iunie 1947: „politica noastră — va spune el — nu este îndreptată împotriva nici unei țări sau doctrine... Scopul ei este de a reface economia în întreaga lume, astfel ca să apară condițiile politice și sociale necesare existenței instituțiilor libere”.

Relațiile europene, în această perioadă, sînt unele ciudate, cel puțin la prima vedere. Există, pe de o parte, o tendință manifestă a Uniunii Sovietice de a-și impune controlul asupra țărilor zise de democrație populară, tendință ce va da naștere reacțiilor americane amintite. Pe de altă parte, însă, marile puteri vor semna și ratifica tratatele de pace cu țările învinse; acceptînd, în felul acesta, guverne despre care vor spune că sînt simple creații sovietice. Nu este de mirare că, alături de U.R.S.S., aceste guverne vor respinge planul Marshall — sau vor afla de la Radio Moscova că tocmai l-au respins! Conferința care trebuia să fie una europeană, privind măsurile legate de planul Marshall, s-a deschis la 12 iulie — dar fără țările din Est.

De acum, din iulie, se poate spune că datează marea împărțire a Europei, cortina de fier devenind o realitate. Tot acum, revista „Foreign Affairs” va publica un articol, semnat „X”, în care va fi expusă doctrina

ce va deveni doctrina oficială a S.U.A.: „îndiguirea (containment) comunismului”.

Autorul era George Kennan, fost consilier al ambasadei americane la Moscova. El va relua în articol tema unei telegramme de opt mii de cuvinte, pe care o adresase Washingtonului cu un an înainte; de la concluzia trasă atunci (că orice modus vivendi cu Statele Unite înseamnă compromiterea securității puterii sovietice și că, deci, singura politică sovietică de conceput este una agresivă), George Kennan va ajunge la o altă: elementul principal al oricărei politici americane față de U.R.S.S. trebuie să fie o îndiguire pe termen lung a expansionismului rusesc.

Cu aceasta, noua configurație a Europei este stabilită, mai ales că la începutul lui octombrie se va constitui Kominformul și pînă la mijlocul anului 1948 se vor produce transformări majore în țările care intrau în sfera sovietică: guvernele la putere sînt de clară obediență moscovită, forțele de opoziție sînt înlăturate în mod violent din viața politică a acestor țări, în timp ce partidele socialiste și social-democrate sînt integrate celor comuniste, animate de o doctrină care se numește „marxism”, nefiind, în realitate, nimic altceva decît „Cursul scurt de istorie a P.C.U.S.”. Separarea Europei în blocuri, în octombrie 1947, este o realitate pe care raportul prezentat de Jdanov, la primul congres al Kominformului, o va sublinia: „în lume au apărut două lagăre: de o parte, lagărul imperialist și anti-democratic, avînd ca obiectiv esențial instituirea dominației mondiale a imperialismului american și zdrobirea democrației și, de cealaltă parte, lagărul antiimperialist și democratic, al cărui scop fundamental constă în subminarea imperialismului, întărirea democrației și lichidarea rămășițelor fascismului”. Dincolo de opoziția ireductibilă între ideologii, avem de-a face cu o politică de sfere de influență, de satelizare a țărilor Europei de est care vor avea de suferit ca societăți, în condițiile în care viața lor statală era tot mai mult supusă unui proces de erodare continuă. Internaționalismul, diviziunea socialistă a muncii, teoria celor două piețe nu sînt altceva decît modalități de consolidare a rupturii față de o lume și față de valori care nu pot fi descrise decît în culori întunecate: atacul la adresa cosmopolitismului și ideea priorității ruse și sovietice, ca și distrugerea sistematică a oricăror valori naționale (și, se poate spune, și a intelectualilor ca purtători și creatori ai acestor valori) servesc alinierii în spatele liderului. Nu este de mirare că această combinație de condiții materiale limitate și de concepții social-politice și economice total nerealistice, datorită ideologizării extreme, va face din țările est-europene niște societăți subdezvoltate, în care gradul alienării generate de starea de lucruri existente, comparată cu obiectivele proclamate, va fi în continuă creștere, afectînd, pe termen lung, calitatea dezvoltării sociale.

Dr. Ovidiu ȘINCAI

cine ne va conduce?

Cu precizarea că ziarul nostru este independent și nu urmărește favorizarea vreunui partid sau persoane participante în campania electorală, în vederea unei mai bune cunoașteri a orientărilor politice în momentul de față, a invitat partidele și formațiunile politice, precum și pe candidații independenți, să răspundă chestionarului propus de ziarul nostru.

ASTĂZI

PARTIDUL NAȚIONAL REPUBLICAN

1. PROGRAMUL IDEOLOGIC

— Ce înțelegeți astăzi prin anticomunism?

RĂSPUNS: Democrația, libertatea, demnitatea și dreptatea, precum și încrederea în destinul ființei umane, sînt principalele coordonate antitotalitare ale zilei de azi. Deși problema în cauză este de maximă seriozitate, istoria ne-a demonstrat că comunismul este cel mai lung drum spre anticomunism.

— Cum vedeți pluralismul politic în societatea românească?

RĂSPUNS: Pluralismul actual, manifestat printr-o diversitate de formațiuni politice, este firesc și motivat de explozia de bune intenții pe care fiecare om onest dorește s-o materializeze politic, să-și asume paternitatea unor idei care ne-au răscolit conștiința atîtea decenii. Sigur, existînd o mare comunitate ideologică, în viitor, personalitatea partidelor își va sporii substanța prin rc grupări și fuziuni. Astfel noțiunea de partid istoric va defini fiecare partid care n-a existat în primăvara anului trecut, fiind legată și de cele care nu vor mai fi în primăvara anului viitor.

2. DEZVOLTAREA ECONOMICA

— Cum vedeți trecerea economiei noastre la o economie de piață?

RĂSPUNS: Procesul necesită o atenție maximă, elementul decizional bazîndu-se pe experiența societăților evoluate economic și pe cadre competente capabile a-și asuma responsabilități de excepție. Și nu trebuie uitat, în acest context, că este vorba de primul rînd de trecerea de la economia de producție la o economie de inovație, calitate și concurență. Astfel, apar și se dezvoltă industriile fondate pe știință, prin înlocuirea concurenței cantitative de producție cu concurența prin calitate și inovație. În aceste condiții cercetarea științifică nu numai că servește proiectele societății, dar, concepută în dez-

voltarea ei, este ea însăși unul din aceste proiecte, conceput în cadrul căruia eroismul omului de știință se săvîrșește în numele adevărului și nu în cel al istoriei.

— Cum vedeți privatizarea și dezvoltarea liberei inițiative?

RĂSPUNS: Ca un proces diferențiat și gradat în timp, pe baza unei strategii conturate aprioric. Componenta umană nu va mai fi neglijată, existînd în prezent o rezervă masivă de forță de muncă și inteligență, rezervă datorată pe de o parte necunoașterii mecanismelor economice și pe de altă parte, mentalităților trecutului.

— Cum vedeți rezolvarea problemei agrare?

RĂSPUNS: Improprietărire, credite pe termen lung cu dobîndă mică, pensie garantată de stat, libertate de asociere și coexistența micii proprietăți sau de grup cu întreprinderi agricole de stat.

— Cum pot fi preîntîmpinate inflația și șomajul?

RĂSPUNS: Prin revitalizarea economiei prin concurență și inovație, pentru a răspunde și la alte solicitări, motivații și preocupări decît acelea ale economiei de trebuință strictă. În mod obligatoriu ponderea serviciilor către populație trebuie să crească exploziv, absorbînd astfel o mare parte din forța de muncă disponibilă. Pe de altă parte, va avea o contribuție potențială liberă inițiativă, iar școala va deveni un factor decisiv în formarea specialiștilor necesari economiei. În acest sens, strategia formării cadrelor trebuie să evolueze de la principiul „specializării maxime” la acela al „adaptabilității maxime”, adică spre capacitatea de a trece fără dificultăți de la o structură la alta, menținîndu-și disponibilitatea pentru o instruire permanentă.

Dr. ing. mat.
Adrian CHISALIȚA

(Continuare în pag. a III-a)

COMUNICAT

Biroul Executiv al Guvernului a stabilit ca ziua de marți, 1 mai 1990, să fie zi nelucrătoare.

Ziua de luni, 30 aprilie 1990, este zi liberă și se va recupera de către unitățile care beneficiază de săptămîna redusă de lucru, sîmbătă 28 aprilie, iar de celelalte unități în ziua de sîmbătă, 5 mai 1990.

Conducerile ministerelor, centralelor și întreprinderilor vor lua măsuri pentru realizarea integrală a programelor de producție în sectoarele cu foc continuu, precum și în celelalte activități (alimentări cu apă, energie, transporturi etc.), care trebuie să se desfășoare în tot cursul săptămîinii la un nivel corespunzător.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Comerțului Interior și primăriile vor stabili, pînă la 24 aprilie a.c., programul de lucru al unităților de alimentație publică și comerciale pentru zilele de 29—30 aprilie și 1 mai 1990.

(Rompres)

A II-A CONFERINȚĂ A PREGĂTIRII DIN PATRIARHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ LA CLUJ

Comitetul de organizare face cunoscut că în data de 25 aprilie 1990, ora 10, va avea loc a II-a Conferință a preoților din Patriarhia Ortodoxă Română, în sala festivă a Seminarului teologic ortodox din Cluj, Piața Victoriei nr. 18.

La această conferință deosebit de importantă sînt

invitați cîte 3 preoți-delegați din fiecare protopopiat din Moldova, Muntenia și Oltenia, iar din Transilvania și Banat cîte 5 preoți-delegați din fiecare protopopiat.

Prezența delegaților este obligatorie.

COMITETUL DE ORGANIZARE

În interiorul ziarului

VATRA ROMÂNEASCĂ

Paginile IV, V

ÎN ATENȚIA PARTIDELOR, FORMAȚIUNILOR POLITICE ȘI A INDEPENDENȚILOR CE PARTICIPĂ LA ALEGERILE DIN 20 MAI 1990

Primăria Județului Cluj invită luni 23 aprilie 1990, ora 14, în sala mare de la Primăria Județului, str. Moților nr. 1—3, pe reprezentanții tuturor partidelor, formațiunilor politice și ai participanților independenți, pentru prezentarea unor probleme legate de campania electorală și alegeri.

ÎN ATENȚIA CETAȚENILOR!

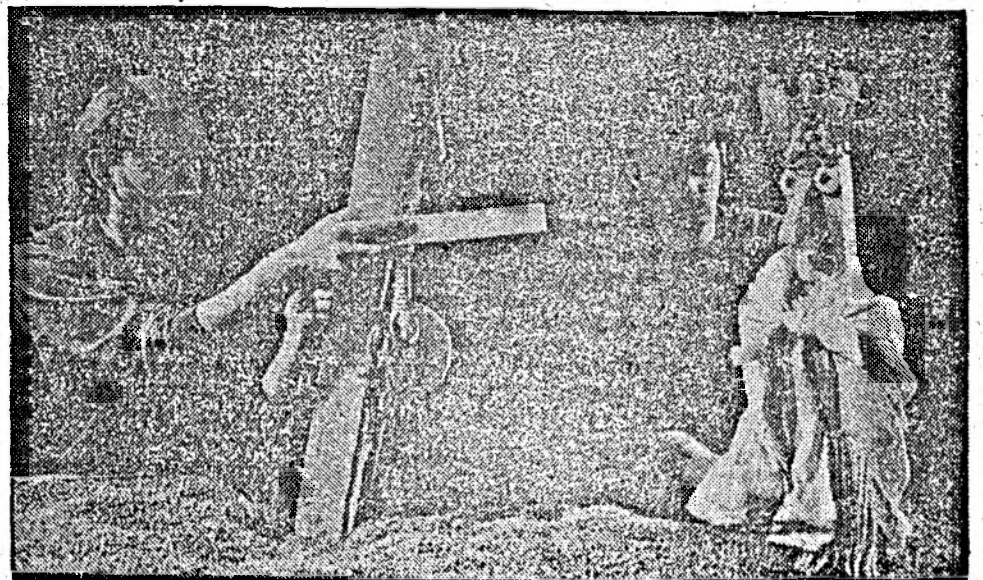
Primăria Județului Cluj aduce la cunoștință că în temeiul prevederilor art. 24 din Decretul-Lege nr. 92/1990, au fost afișate „Listele electorale” la sediile secțiilor de votare pentru alegerile din 20 mai 1990.

Pentru verificarea înscrierii în liste, acestea pot fi consultate zilnic între orele 9—13, iar în zilele de luni, miercuri și vineri și între orele 16—19.

ANUNȚ

Simpatizanții domnului dr. Ion Rațiu, candidat la președinția țării, sînt rugați să se prezinte zilnic pe str. Pavlov nr. 27, din Cluj-Napoca, între orele 8 și 20, pentru a-și da adreza. Locuitorii din Județul Cluj sînt îndrumați la sediile P.N.T.-C.D. din acele localități.

Președinte,
Iuliu BOILA

Massimo Schuster (stînga) în Ubù — rego, spectacol prezentat pe scena Teatrului de păpuși în ajunul Paștelui. În pagina a II-a: Primăvara Libertății sau teatrul ca artă a comunicării. Foto: YVES JEANMOUGIN

Reproducere de Feleki Istvan după una din icoanele din expoziție

LA MUZEUL DE ARTA

„ICOANE VECHI ROMĂNEȘTI”

La Muzeul de artă este deschisă expoziția de icoane vechi românești, organizată în colaborare cu Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. Este primul și cel mai impresionant dar făcut de muzeul clujean credincioșilor și iubitorilor de artă din municipiu și din localitățile învecinate. Despre semnificațiile expoziției ne vorbește Ana Maria Băltaru, directorul Muzeului:

— Există o diferență netă între icoană ca artă sacră și arta laică având subiect religios. În acest din urmă caz, subiectul religios poate fi doar un pretext, pictura rămânând profană. În icoanele cuprinse în expoziția despre care vorbim sacrul este dat de impregnarea cu harul autorului, icoana este contaminată de forța spirituală a persoanei reprezentate. Imaginile dulcele din icoanele pictate în ultima vreme sînt mai degrabă o profanare, oricît de bine sînt realizate din punct de vedere artistic. Pentru a evita o asemenea profanare, iconograful i se cere o anume asceză, care să-l ajute să capteze acea forță spirituală a personajului pictat în lipsa căreia nu poate fi vorba despre icoană. Iconograful autentic nu are ambiția recunoașterii — scopul lui rămîne ca imaginea să fie adevărată și să aibă forța de șoc care se adresează sufletului. Ceea ce nu exclude știința de a picta, dimpotrivă, icoanele dovedesc și din acest punct de vedere mult rafinament.

— Sînt mulți cei care vizitează expoziția?
— Expoziția este un loc unde oamenii se pot regăsi, ceea ce nu este deloc puțin în condițiile actuale. Mulți clujeni o caută, unii revin cu un interes crescut.
— Expoziția este deschisă pînă la sfîrșitul lunii. Ce va urma?
— La sediul muzeului — o expoziție Grigorescu, cu lucrări din colecția proprie, iar la Secția donații, după expoziția de afișe și cărți ale unor scriitori americani, deschisă în prezent, va urma: „Byron și teatrul englez”, apoi o expoziție de fotografii și de tehnică fotografică.

Am vrea să precizăm în finalul acestui microinterviu că Muzeul de artă clujean este, prin valoarea patrimoniului și semnificațiile spirituale ale activității sale, o instituție reprezentativă. El are însă nevoie de mai mult ajutor din partea organelor de stat, actuale și a celor de după 20 mai, partidelor politice și persoanelor particulare, pe care trebuie să le unească ideea contribuției comune care să permită restaurarea clădirii și crearea, în fapt, a unui statut pe care îl au toate instituțiile de acest gen din lumea civilizată.

Valer CHIOREANU

„Spectacolele, scrie George Banu, nu sînt curse întinse duratei, nici obstacole rezistînd unei memorii care se lichefiază, sînt doar nufierii unui singur anotimp, topiți anonimi în ape”.

Pornind de la această aserțiune, Primăvara Libertății este un demers impotriva uitării.

O întrebare care s-a repetat, parcă la nesfîrșit: sînt oare piesele prezentate reprezentative pentru mișcarea teatrală franceză? Dincolo de faptul că Primăvara Libertății pune bazele trainice cooperării între oameni de teatru francezi și români, piesele propuse spre vizionare fac trimiteri la una din fațetele teatrului contemporan, cea a simplității cuceritoare, fac trimiteri la teme și limbaj, la un mod nou de abordare al valorilor morale, la un mod, de asemenea nou, de concepere a spațiului (scenei, în care, decorurile nu mai sînt un simplu fundal decorativ, ci exprimă un timp concret, o stare, sufletească dacă doriți, participînd e-

fectiv la subiect. Rațiunea teoretică și estetică, etică dar și practică este pusă sub semnul permanentelor întrebări cine sîntem?, ce trebuie să fac (să facem?),

că (a compunerii) competență și articulată. Dar un profesionist este și Virgil Tănase. În scurta piesă dedicată lui Vaclav Havel, decăderea, dispariția valo-

loace simple esența subiectului: binele se detașează între valorile vieții.

Massimo Schuster este un marionetist de ascuțită nuanță. Personajele din Ubu Roi, senine, agitate sau resemnate, dar deloc concepute dramatic, au dat adevărata măsură a interpretului lor. Ubu este invins, sfîrșitul este un triumf al dreptății, triumf care poate fi interpretat direct sau, de ce nu, ironic.

Ar mai fi de amintit recitalul susținut de Hélène Delavault, un café-concert, avînd ca temă iubirea, și Recviem pentru două jumboane de și cu Raymond Cousse, bizar, viziunea artistică implinindu-se sub unghiul ironiei, al satirei sociale și al șarjei caricaturale.

Prin ce și-a propus, și prin ce a reușit, Primăvara Libertății — urmărită cu justificat interes — și-a depășit menirea, transformîndu-se prin conjugarea eforturilor artistice, într-o sărbătoare a teatrului.

Demostene ȘOFRON

PRIMĂVARA LIBERTĂȚII

sau

TEATRUL CA ARTĂ A COMUNICĂRII

care este rostul nostru?

Gérard Desarthe a dat cea mai veridică reprezentare a talentului său în Jean-Jacques Rousseau, regia fiind semnată de Jean Jourdheuil. Lumea este privită ca întreg, ca tot unitar, prin rațiunea și finalitatea fenomenelor. Alături de Desarthe, în Ca-tastropho de Beckett, Sylvi Mordhein și Vincent Solignac, în regia lui Virgil Tănase. Beckett este un profesionist. Are un stil ușor de recunoscut, o tehni-

rilor morale se reflectă în limbajul piesei. Creația și responsabilitatea implică libertatea, iar cuvintele pledează pentru aflarea adevărului. Și tot în regia lui Virgil Tănase, Melodie varșoviană de Leonid Zorin, eliberată de orice aluzii politice. Virgil Tănase mișcîndu-se liber și dezinteresat printr-o semnificație și aluzii politice, imprimînd aceeași mișcare și artiștilor. Regizorul nu s-a dezmințit nici de data aceasta, el exprimînd cu mij-

GAZETA SOMEȘANĂ

Redactorul șef al Gazetei someșene n-o să mă creadă că-i citește revista. Că așa-i la noi. Mai bine s-o citească alții, dar i-am recunoscut stilul, un stil potrivit pentru Transilvania de azi. Articolele pline de nerv (nu de nervi) denotă existența unui grup puternic, care formează nu numai un colegiu de redacție, ci un cerc de colaboratori exigenți cu sinele lor. Citesc numerele acestei reviste cu o deosebită credință în maturitatea „excesivă” a spiritelor care se întrevăd între rînduri. Dejul a avut întotdeauna nevoie de o asemenea gazetă, pentru că acolo au existat întotdeauna cîțiva oameni treji la inimă și la minte. Nu pot să citez toate articolele bune sau foarte bune din Gazeta someșeană. Aceasta rămîne la latitudinea cititorilor. Și ei există, nu ca la alte gazete. Oricum, indiferent de mărimea sau importanța lor, articolele stau drept în pagină și există prin idee și rigoare gazetărească, greu de găsit în aceste zile, în care toată lumea vrea să facă ziaristică. Rămîn în părerea că o asemenea gazetă merită să fie citită și urmărită cu o mare atenție, deoarece altfel cititorul poate să rămînă în

urma... istoriei. În lumea asta nevrotică, o revistă combată cu adevărat ca la gazetă. Aș fi meschin dacă nu le-aș mulțumi „băieților” care nu s-au lăsat de pescuit în apele sociale. Mîna scrisului lor e limpede, spre deosebire de aceste ape murdare, care sperăm că vor trece. Oricum, ei și-au asumat un risc meritoriu. Nu știu dacă redacția folosește o birjă, dar cred că prin stilul subtil de a se plimba prin lume cu aparența că nu știe nimic, ea reușește să scrie TOTUL. Revista rămîne ceea ce iubește românul: o gazetă, adică o altitudine, adică o eternitate în clipa pe care n-ai uitat-o atunci cînd ești cetățean și nu altceva. Există cîteva cuvinte pe care le-am cita pentru bunul-simț pe care îl exprimă această gazetă: „Virtutea trebuie să însemne acum, ceea ce vechii greci i-au hărăzit: Binele, Frumosul și Adevărul. Nici unul din elementele acestei indestructibile nu pot, și nu trebuie să fie izolate. Binele în afara Frumosului e minciună. Frumosul în afara Adevărului e minciună. Adevărul în afara Binelui e minciună. Iar de mințit am mințit, și ne-am mințit destul”. Și totuși, nu metafora, ci stilul direct reprezintă frumusețea acestei reviste. Sau poate e vorba numai de acea sugestie parabolică ce ar fi dorit să o învețe toți gazetarii.

Dorin SERGIIE

CAMPIONATUL JUDEȚEAN DE FOTBAL

Etapa a 20-a a campionatului județean de fotbal a prilejuit frunțelor primei serii, posibilitatea acumulării de noi puncte, fie acasă („Minerul” Iara), fie în deplasare („Electrometal”, „Dermata”, „Victoria” Someșeni). Surprinde, poate, doar egalul C.M.C.-ului pe teren propriu cu Motor I.R.A.

Lidera, „Electrometalul” — își menține avantajul de patru puncte și în clasamentul general și la „adevăr”, față de a doua clasată, „Dermata” și este greu de crezut că ea va mai putea fi stopată din cursa pentru promovare, chiar dacă următoarele sale își au, încă, șansele lor...

Va fi interesantă cursa de urmărire în care, probabil, se va lansa și Minerul Iara, după cele trei etape de suspendare, în care a pierdut șase puncte,

în favoarea tocmai a principalelor sale adversare. Setea de goluri din meciul cu C.F.R. Dej este un semn că ierennii nu au de gînd să renunțe...

În seria a II-a, Cimentul a pierdut greu în derbiul etapei a 18-a la Aghireș, cu „Minerul”, menținîndu-și primul loc și un avans de trei puncte, în timp ce ocupantele locurilor 3, 4 și 5, „Olimpia”, „Automecanica” și C.F.R. Turda, s-au întors cu puncte din deplasare, apropiindu-se în clasamentul adevărului de lideră. De notat „neprezentarea” la joc, pe teren propriu, a echipei „Olimpia” Tritenii.

Iată rezultatele complete ale etapelor a 20-a (seria I) și a 18-a (seria a

II-a): Seria I: Metalurgistul — Dermata 0-2; Metalul Roșu — Explorări 2-1; Tehnofrig — Granitul — P. 2-2; Napochim — Victoria Someșeni 1-2; C.M. Cluj — Motorul I.R.A. 3-3; Olimpia Gh. — Victoria 11 Iunie 1-2; Minerul Iara — C.F.R. Dej 4-0; Izolatorul — Electrometal 0-3; Seria a II-a: A.T.L. Dej — Șt. R. Iclod 3-1; Olimpia Tritenii — C.F.R. Turda 0-3; Minerul Aghireș — Cimentul 2-1; Autobuzul — S.U.T.A. 0-1; Șoimii Arieșul Cimpia Turzii — Constructorul 3-0; Vlădeasa Huedin — Automecanica 0-2; Refractara — Olimpia C.F.R. Cluj 3-3.

Emil LUCA

HALTERE

Din finala Campionatului național de haltere (juniori mici și mari) reprezentanții Clujului s-au în-

tors cu o bogată zestre de medalii. Între evidențiați și-au înscris numele: Nicolae Fodor, juniori II, categoria 52 kg — 3 titluri; Alexandru Sarkadi, juniori II, categoria 56 kg — 1 titlu (ambii de la C.S.M., antrenor Gh. Iakab); Tiberiu Lupas, juniori I, categoria 90 kg — 2 titluri; Ioan Aștilean, juniori I, categoria 90 kg — 3 titluri (ambii de la Clujana, antrenori Spiridon Herghelieș și Arpad Tasnadi); Ioan Felecan, juniori II, categoria 67,5 kg — 3 titluri (A.S.-C.U.G., Liceul industrial nr. 9, antrenor Vasile Felecan).

EXPOZIȚIE

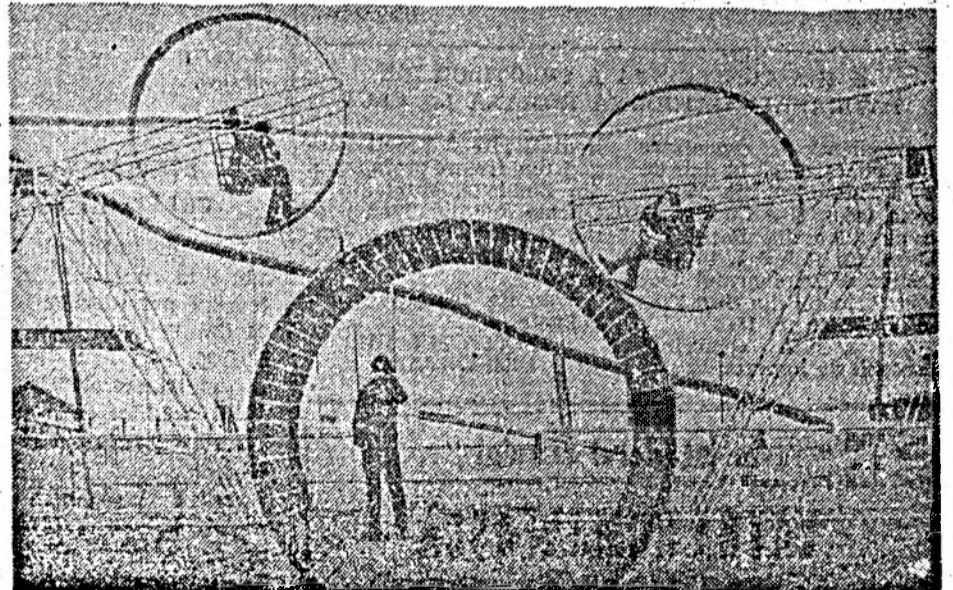
La clubul Casei universitarilor, str. E. de Martonne nr. 1, s-a deschis expoziția de pictură a artistului Florin Maxa. Expoziția poate fi vizitată pînă în 6 mai a.c. între orele 9-16.

REVISTĂ DE PARTID

Campania electorală oferă nu numai aspecte ridicole, ci și încercări serioase de a se face, cu adevărat, propagandă de partid. Să nu fim înțeleși greșit, o astfel de propagandă trebuie făcută și ea se poate face numai în două moduri: bine sau prost, sau, mai precis, discret sau zgornicos. Poate mai sînt și alte modalități dar experiența noastră, a tuturor în materie de campanii electorale este destul de redusă. Un exemplu de încercare de a ieși din dilemă este și revista Partidului Democrat, intitulată Pro Europa, care, pe lângă materialele obisnuite „antifeseniste”, publică și arti-

cole culturale de ținută, chiar și traduceri bune. În rest e încă un joc gazetăresc, dar care promite. Oricum, printre glume, mai mult sau mai puțin politice, remarcăm nu incisivitate, ci seriozitate. Dar seriozitatea este începutul incisivității. Domnule director Vasile Gînga, sînteți în plină campanie electorală și nu numai F.S.N.-ul sau C.P.-U.N.-ul sînt singurele subiecte ce merită cercetate; mai există și oamenii de pe stradă și multe-multe cotoane necercetate! Mult succes tuturor acestor tineri care n-au visat că vor face cele mai grele lucruri din lume: politica și gazetăria.

Dorin SERGIIE

Echilibristică...

CONTROVERSA PRIVATIZĂRII

Platformele program ale partidelor și mișcărilor politice sînt unanime în a considera prioritară problematica privatizării unităților economice. De asemenea, în multe luări de poziție se atrage atenția asupra necesității adaptării economiei la cerințele prezentului și nu la o întoarcere în timp.

Necesitatea privatizării incumbă din cerința stringentă a realizării unei cointeresări reale în toate domeniile de activitate pentru întreg personalul lucrător. Ea decurge din realitatea existenței unei contradicții flagrante între conștiința individului și proprietatea colectivă. Atîta timp cît avuția este a colectivității, preocuparea lucrătorului rămîne tributară preocupării de a câștiga mai mult. Salariul a devenit pentru mulți un „bun” convenit și venitul suplimentar dobîndit este precumpănitor în activitate.

În acest context, este posibilă privatizarea? Chiar dacă există consens asupra necesității acesteia, rămîn estompate modalitățile de realizare. Oare mai există în momentul de față mari proprietăți private, așa cum ar impune să fie o asemenea schimbare și în cadrul economiei noastre? Marile firme mai sînt ele proprietate privată? Evoluția firească a societății umane a dus la mutații fundamentale în organizarea economico-socială în care proprietatea particulară se limitează la gospodăria aparținătoare, în folosință individuală. O privatizare în sensul propriu al cuvîntului devine perimată istoricește. Descentralizarea printr-o divizare a avuției este realizabilă prin delimitarea mai netă între administrație și execuție. O conducere „profesionistă” trebuie să fie în măsură să asigure toate condițiile tehnico-materiale și sociale necesare execuției și armonizării intereselor individuale cu cele colective.

Există întreprinzători (interni sau ex-

terni) care să-și asume riscurile cumpărării întreprinderilor? Pot țărani să se autogospodărească pe mari suprafețe de pămînt cu care, eventual, sînt împroprietăriți? Foarte puțin probabil. Chiar dacă ar exista mijloacele tehnice necesare, posibilitățile individului rămîn limitate în a face față tuturor problemelor conducerii și producției.

Descentralizarea poate deveni un fenomen al reglării sociale. Participarea cu părți sociale putea fi un mijloc de trecere la societăți pe acțiuni în care administrația să fie constituită din acționarii majoritari, cointeresați direct în buna funcționare a întreprinderii. Momentul unei astfel de treceri a fost „scăpat” din dorința firească a actualelor organe de conducere de a reda drepturi uzurpate. Dar mijlocul rămîne, ca modalitate a descentralizării. Implicarea beneficiarilor de bunuri și servicii în buna gospodărire a avuției presupune atragerea lor în administrarea acesteia. De altfel, activitățile de marketing vizează nu numai prospectarea pieței, ci și modalități concrete de a atrage cererea. Oferta este nemijlocit legată de preferințele utilizatorilor. Performanțele întreprinderii sînt condiționate de felul cum funcționează mecanismul de echilibrare a cererii și a ofertei. Societățile pe acțiuni (indigene sau/și mixte) pot asigura cadrul necesar creării unor raporturi raționale nu numai în sistemul de piață, ci mai ales în îmbinarea optimă a intereselor individuale cu cele colective. Autonomia reală a întreprinderilor, a unităților economice, în general, este în măsură să le asigure administrarea corespunzătoare prin mijloace adecvate care să garanteze succesul acțiunilor întreprinse.

Dumitru OPREAN, Facultatea de matematică și informatică

DIALOG CU AGRICULTORII

CINE VA PRIMI PENSIIE? Problemele legate de asigurarea pensiilor pentru cooperatori continuă să-i frămînte pe mulți dintre locuitorii satelor. „Cum vedem, ziarul Adevărul în libertate răspunde multor întrebări ale țărănilor. Vă rugăm și noi, țărani pensionari din fostul C.A.P. Filea de Jos, desființat acum, să ne răspundeți dacă vom mai primi sau nu pensii” — ni se scrie într-o scrisoare primită recent la redacție.

De la forurile competente am fost informați că acordarea pensiilor se face în funcție de posibilitățile de asigurare a Fondului de pensii și asigurări sociale. Pe primele luni ale anului s-au acordat pensii și țărănilor din satele în care C.A.P.-urile sînt desființate, dispunîndu-se de fonduri în acest sens. Pe de altă parte, ni s-a precizat că prin desființarea C.A.P.-ului, foștii cooperatori, pierzîndu-și calitatea avută, de membri ai cooperativei, nu se mai... „bucură” de drepturile pe care le aveau. Pensia și „calitatea” de cooperator sînt de altfel argumentele care au condus la multiplicarea C.A.P.-urilor. În județ, indiferent dacă acestora li se întrevede un viitor cît de cît viabil sau nu... Oricum, țărani, și nu numai cei din Filea, așteptați să le fie luate cu toată seriozitatea în considerare problemele lor. Așteptăm și noi...

PAȘUNE. PENTRU OII „Subsemnatul Petru Sabău, din Turda, vă rog să ne ajutați la lămurirea situației pășunii pentru bile din proprietatea particulară a cetățenilor din cartierul Oprișani. Susțin că pășunea de pe terenul actual al C.A.P. Poiana se cuvine a fi repartizată oilor existente pe raza cartierului, mai ales că C.A.P.-ul, care deține finete, nu mai are oi din 1965. Din februarie ni s-au făcut promisiuni, de către responsabilii de la C.P.U.N. al municipiului Turda, dar acum problema devenind urgentă, promisiunile nu ne sînt de nici un folos”. Problema este de competența Primăriei municipiului Turda, care, sîntem convinși, va lua măsurile potrivite pentru situația dumneavoastră.

ABUZURI. ABUZURI. Continuă să ne sosească sesizări ale abuzurilor, de tot felul, ale unora dintre cei care, în prezent, sînt în funcții de răspundere în unități C.A.P. ale județului. „Dacă nu se iau măsuri de schimbare a președintelui din Ceanu Mare, a cărui alegere s-a făcut ilegal, și care face diferite abuzuri, vom face grevă la întreținerea culturilor” — se spune într-o scrisoare semnată de doi dintre cooperatori din Ceanu Mare. Nu credem că „răzbunarea” trebuie să o suportate culturile de cîmp. Și așa au suportat o... „grevă” de mai multe zeci de... ani!

BREVIAR CETĂȚENESC

De ce sîntem marginalizați?
Domnul Hegyész Antoniu din Cluj, str. Borhanci, nr. 2, bl. P. 19, ap. 34 ne sesizează următoarele: „Sînt posesorul carnetului de sănătate nr. 007572, eliberat la 7 septembrie 1970. În carnet scrie că am dreptul, potrivit art. 5 și 6 din Decretul nr. 246/1958, completat cu decretul 461/1958, la asistență medicală și medicamente gratuite. De-a lungul anilor am contractat cîteva boli cronice datorită mediului în care am lucrat. Pentru a mi se ameliora cît de cît sănătatea și pentru a mă putea mișca am nevoie de medicamente. După Revoluție, dispensarul nostru s-a desființat. Am primit însă rețetă de la circa sanitară din zonă, iar Policlinica nr. 1 mi-a eliberat medicamentele gratuit pentru luna ianuarie și februarie, dar pentru luna martie nu am mai primit. Mi s-a spus că s-au anulat vechile prevederi legale. Mai adaug că înainte primeam în fiecare an bilet gratuit de tratament la Govora”.

Nu se poate găsi o soluție?
„Deoarece nu am unde locui cu cei 3 copii și soția însărcinată în luna a VII-a, — ne scrie Daniel Fărcaș, domiciliat în Turda, str. Zorilor, nr. 1, salariat la întreprinderea „9 Mai” —, începînd cu data de 25 aprilie a.c., împreună cu soția intrăm în greva foamei pînă la rezolvarea situației noastre. Putem fi văzuți din ziua anunțată în fața primăriei din Turda”.

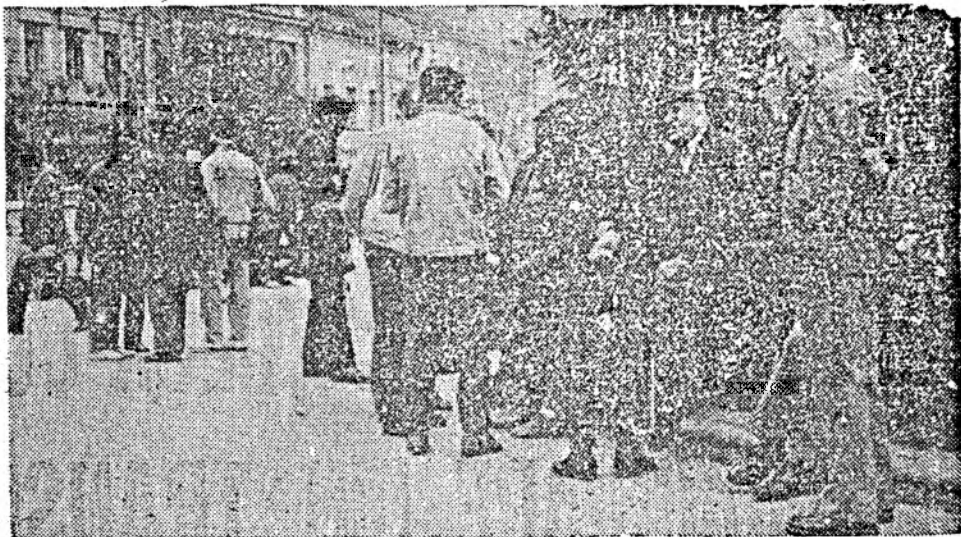
Impozit pentru ce nu mai este
„Mă numesc Traian Groza și locuiesc în Cluj, str. Pandurilor nr. 2, bl. L-1. Vă aduc la cunoștință următoarele: am cumpărat apartamentele în care locuim. Am fost apoi obligați să contribuim bănește la construirea centralei termice, aleilor, pentru amenajarea spațiilor verzi, plantarea arborilor și arbuștilor. Conform contractului încheiat am primit spre folosință veșnică te-

renul pe care este amplasat blocul și locul pentru parcare pentru care plătim impozit. Prin executarea unor lucrări la linia de tramvai, locurile de parcare, zona verde, copacii au dispărut. Nu ne deranjează linia de tramvai. Ne supără, faptul că unele lucrări sînt executate la întîmplare. Zona are acum aspect dezolant. Toate insistențele noastre pentru a se mai repara ceea ce se poate au rămas zadarnice”.

Pînă cînd?
„Cu durere în suflet informăm opinia publică clujeană că după mai mult de patru luni nu s-a făcut nimic pentru ghetoul de pe aleea Albac”, ne scrie în numele mai multor locatari C-tin Pașcalău. În 29 martie, peste 40 de locatari, care locuiesc în aleea Albac nr. 19, ne-am întîlnit la primărie cu domnul viceprimar Balogh și șeful spațiului locativ, domnul ing. Trifan. După dezbateri furtivoase, locatarii nu au acceptat propunerea de a se muta în blocurile de la numerele 15, 21 și 25. Ni s-a refuzat repartizarea unor apartamente din cele aflate la dispoziția primăriei. În final, am obținut ca imobilul de pe Albac, nr. 19 să fie considerat „bloc de sinistrați”; locatarii să informeze primăria despre apartamentele neocupate pe care le găsesc și le solicită, primăria urmînd să le dea răspuns în termen de două săptămîni; repartițiile să se înlîneze personal celor în cauză. Pînă atunci necazurile semnalate rămîn. Pînă cînd?”

Inundație în vreme de... secolă
Din 6 aprilie curge apa în subsolul blocului din str. Castanilor nr. 2 din Cluj-Napoca. În aceeași zi a fost anunțat G.I.G.E.L. S-au făcut constatările de rigoare, s-a extras apa, însă numai dintr-o parte a subsolului, s-a săpat o groapă lîngă bloc fără alt rezultat decît tăierea unor cabluri telefonice. Și cam atît. În 18 aprilie apa curgea ca-n prima zi. Locatarii se întrebă, pe bună dreptate, cît va mai dura?

Rubrică realizată de Ion RUS

Nu mai e mult pînă la alegeri...

cine ne va conduce?

(Urmare din pag. 1)

3. EMANCIPAREA SOCIALĂ

— Care va fi rolul individului în viața socială?

RĂSPUNS: Susținem ideea preeminenței individului față de grup.

— Enunțați principiile care vor trebui să orienteze învățămîntul nostru.

RĂSPUNS: Omul trebuie să înțeleagă realitatea și în această acțiune el se înfățișează cu infinitele fețe ale posibilului. Reacția lui față de acestea se cultivă în școală pe diferite trepte ierarhice, motiv pentru care învățămîntul nostru trebuie revizualizat prin informație și cultură, prin discernămint și valoare. Știind că întreaga noastră demnitate constă în gîndi-

re, apare principiul unei noi morale: „să învățăm spre a gîndi mai bine”.

— Cum înțelegeți rolul bisericii în societate?

RĂSPUNS: Biserica este o instituție fundamentală a spiritualității, o forță morală și o cale de recușigare socială a celor în derivă.

4. PROBLEMA NAȚIONALĂ

— Cum întrevedeți rezolvarea problemei naționale în Ardeal? Dar în Bucovina și Basarabia?

RĂSPUNS: Țara noastră a fost, este și va fi ROMÂNIA. Creșterea economică, politică și socială poate aplană asperitățile problemei naționale.

— Considerați problema minorităților naționale ca fiind prioritară?

PARTIDUL NAȚIONAL REPUBLICAN

RĂSPUNS: Prioritatea acestei probleme este subordonată celor menționate mai sus.

5. POLITICA EXTERNA

— Cum vedeți integrarea europeană și dezvoltarea relațiilor Est-Vest?

RĂSPUNS: În contextul integrării europene, coordonatele geografice cardinale sînt legate numai de busolă.

— Considerați necesară apartenența României la o alianță militară?

RĂSPUNS: Dorim o țară neutră.

— Cum vedeți evoluția relațiilor României cu vecinii săi?

RĂSPUNS: La această întrebare a răspuns SENECA: „Si vis amari, ama” („Iubește, dacă vrei să fii iubit”).

Mici scăpări electorale...

Ca să fim drepecți n-am asistat pînă acum la ieșiri spectaculoase în arena electorală (vedeți, cine zice că mai există loc unde nu se face simțită... politica? Doar inocenții mai pot crede așa ceva). Reluînd afirmația de la început trebuie să remarcăm că fiecare tabără sau candidat a apărut cuminte la rampă și cu oarecare stîngăcie sau crispitate, cînd nu se afixa totuși zîmbetul menit să dea

gata Indoilele auditoriului, și-a expus intențiile pentru eventuala investitură parlamentară sau — de ce nu? — prezidențială. Într-un singur caz, unul singur, un brașovean și-a fixat la loc de frunte în strategia sa electorală revigorarea activității sportive, cu faimă cîndva, cel puțin într-un domeniu, în frumoasa așezare de la poalele Timpei. N-aș fi dat prea mare atenție acestui episod dacă în ziua următoare el nu era relatat și analizat chiar într-un grup de sportivi pe care nu-i vedeam făcînd neapărat politică, dar dornici să fie implicați ca... obiectiv electoral în ansamblul activităților sociale la orice nivel. Reacția prilejuiește cîteva necesare reflecții.

Într-o campanie electorală la început de veac prezența problemelor sportive în platformele de acțiune putea fi socotită o extravaganță, desigur (deși gesturile de mecenat nu lipseau nici atunci ca precursore ale sponsorizării de azi). Totul era conceput în spirit ofensiv, se-nțelege, potrivit principiului „cea mai bună apărare este atacul”. Însă nimeni nu avea în vedere peisajul propriu-zis al arenei sportive.

Dar acum? A nu ține seama de un fenomen cu atîta implicății în cotidian este cel puțin o inadvertență ce se cere grabnic reparată. Adică, mai concret, a nu face loc undeva în conținutul programelor electorale și ideii de progres social, de dezvoltare a personalității umane mi se pare o eroare de concepție peste care nu se

cade să trecem chiar cu dezinvoluntă sau cu balcanică nonșalanță a lui „se poate și așa”. Este, nu ne ferim s-o spunem, un anacronism al actualității noastre electorale și dacă cineva din cei înscriși în competiție îl vor sesiza la timp și vor proceda în consecință vor dobîndi cu siguranță importante procente în cursa popularității. Chiar așa: sînt candidații atît de impasibili (era să zic, atît de... virșnici) încît să nu mai vibreze la freamătul stadioanelor, la sublimul efortului din arene și să fi devenit insensibili față de acel superb tribut de tinerete depus pe altarul Olimpului în cei mai frumoși ani ai vieții? De trei ori nu. E vorba doar de o scăpare, de bună seamă, pentru că a trăi azi într-o societate modernă înseamnă, printre altele, a dispune de un răgaz minim pentru un set de tenis, pentru o alergare de cîteva sute de metri sau pentru o repriză de natație într-o piscină. „Slăbi-ciunile” acestea nu se mătură, ele se săvîrșesc, pur și simplu. Și-atunci venim și punem cărțile pe masă: domnii viltori parlamentari, cetățeni ai anilor '90 dinaintea mileniului III, dacă doriți să fiți cu adevărat oameni ai vremurilor pe care le-am atîns nu uitați că de suverana dvs. atenție are nevoie, nu în ultimul rînd, și frămîntata (și de atîtea ori, nedreptățita) lume a sportului! Și asta nu neapărat pentru a urca cu cîteva procente curba competiției electorale...

Teodor MATEESGU

VATRA ROMANEASCĂ

DIN ISTORIA RELAȚIILOR CULTURALE ROMÂNNO-GERMANO-

MAGHIARE DIN TRANSILVANIA SECOLULUI XVII

Victoria Casei de Austria asupra hegemoniei Semilunii de la sfârșitul secolului al XVII-lea a fost primită de popoarele Europei de sud-est ca o descătușare și o speranță în mai bine. În ce măsură a reușit Imperiul habsburgic să răspundă menirii sale de eliberator o mărturisește însăși istoria zbuciumată a popoarelor unite sub sceptrul Vienei în secolul al XVIII-lea.

Numai o politică de consolidare și centralizare a statului multinațional putea menține și fortifica imperiul. Dar nu întotdeauna rezultatul a fost cel scontat.

Transilvania secolului al XVIII-lea cu complexele și complicatele ei frământări naționale și sociale avea să creeze Curtii din Viena nu arareori impasuri. Existența națiunilor regnicolare, germani, maghiari și secui, în inferioritate numerică absolută față de cea românească, cea „tolerată”, face ca „politica de înțelegere” a Vienei, cum o denumește cercetătorul Văljevci¹, să-i găsească cu greu aplicabilitatea practică în realitatea transilvăneană a epocii. Inzestrate cu prerogative și drepturi, națiunile regnicolare aveau un status privilegiat pe ansamblul vieții economice, politice și culturale.

Rățiuni diplomatice și economice îngemănate cu ideile luminate de egalitate și toleranță fac ca politica vieneză să se reverse mai ales asupra românilor transilvăneni. Un prim pas pe acest făgaș avea să fie trecerea unei părți a românilor la catolicism, religia imperiului. Pentru acest act de credință li s-au făgăduit drepturi și libertăți. Pe plan politic făgăduiala împărătească s-a făcut puțin simțită. Exilul și sfârșitul tragic al episcopului Inochentie Micu Klein, înăbușirea răscoalei lui Horea, pornită în numele dreptății, seria memoriilor românilor către înaltul tron ce au culminat cu Supplex-ul din 1791, stau mărturie pentru o situație socială și politică deloc ameliorată, dar și pentru perseverența unui popor în a-și recuceri dreptul la viață.

Pe plan cultural, însă, Viena tereziană și mai ales cea iozefină a încercat să-i facă și pe români părtași la „binefacerile” ei, deschizându-le porțile spre universitățile străinătății, netezindu-le unora calea spre funcții publice în stat, înlesnindu-le deschiderea de școli și tipărirea de cărți românești. Audierea cursurilor universitare de la Viena și Roma i-a înarmat pe cărturarii români cu tot ce a produs mai bun și mai mare spiritualitatea europeană până atunci, conducându-i, concomitent, spre atestările documentare ale originii poporului și limbii române. Familiarizați, de acum, cu cultura Europei și mistuiți de flacăra conștiinței naționale, cărturarii români se situează alături de ceilalți intelectuali transilvăneni. Discuții și confruntări au loc, de acum, de pe poziții culturale apropiate. Un efervescent schimb de valori spirituale se prefigurează între oamenii de litere români, săși și unguri, a cărui sfințită temelie era renașterea națională. Și pentru a fi în pas cu moda vremii putem spune, fără a greși, credem, că se înfiripa o mică „republică a literelor”.

Inceputuri firave de contacte româno-germano-maghiare întâlnim la începutul secolului al XVIII-lea în școlile confesionale germane și maghiare din Transilvania. Inzestrate cu profesori iluștri, autohtoni și străini, aceste leagăne de cultură bisericească și laică devin reale puncte de întâlnire pentru tineretul transilvănean. Dincolo de austeritatea ziduri, supuse hegemoniei confesionale, ideile umaniste ale Secolului Luminilor aduc și în aceste colegii un suflu nou, tolerant. Din matricolele școlare ale renumitului gimnaziu evanghelic din Brașov² rezultă prezența elevilor maghiari aparținând familiei Szeli sau a unor familii de iobagi din câteva comune ale ținutului Brașov. Este semnalat chiar și un Dévai Márton din Aita Mare trecut în 1716 la religia luterană, înrolându-se astfel în rândul inteligenței maghiare evanghelice. Între 1783—1785 îl găsim înmatriculat ca elev al acestui gimnaziu pe Radu Tempian (Radu Tempea), cărturarul român de mai târziu.

Un însemnat centru de receptare a ideilor pietiste de la Halle l-a constituit gimnaziul evanghelic din Sibiu. Dotat cu dascăli de seamă, printre care și misionarul pietist Christian Voigt, gimnaziul și-a desfășurat activitatea cel puțin o perioadă, sub semnul ideilor halleiene de respect și fraternitate. Din scrisoarea lui Voigt către cărturarul Adelung din Germania aflăm printre altele că acest gimnaziu este frecventat de unguri, slovaci, greci, armeni, valahi. Despre români autorul scrisorii are de spus un cuvânt în plus și anume: „cei 21 de elevi ai gimnaziului sibian se dovedesc capabili așa încît se pot pune speranțe în viitorul lor”³.

De un renume cel puțin egal gimnaziilor evanghelice se bucură Colegiul ieziuit din Cluj. Deși patronat de ordinul ieziuit, Colegiul își deschide larg porțile spre universalitatea și rațiunea Luminilor europene. O pregătire temeinică teologică alterna cu o complexă cultură laică, clasică și modernă. Aici înregistrăm și modestele, dar valoroasele începuturi teatrale transilvănene. Nu atât matricolele școlare, cît știrile privind reprezentațiile teatrale la acest colegiu, ne-au oferit date asupra tinerilor transilvăneni ce au părăsit aici în tainele științelor și arte-

lor. În anul 1702 Ioannes Gaszner „natione Saxonica Cibiniensis” studia împreună cu memorialistul de mai târziu Mikes Kelemen și cu trei „nobilis valahis”, frații Paulus, Ioannes și Petrus Rács. Acești elevi apar pe lista interpretilor piesei Mathias Hunyadi und der tschechische König — spectacol dat de colegiul ieziuit din Cluj cu ocazia căsătoriei fiicei guvernatorului Bánffy, elevului sas I. Gaszner atribuindu-se rolul principal, acel al lui Matei Corvin⁴.

În fondul catolic al Bibliotecii Academiei din Cluj se păstrează și o altă piesă de featru, jucată în 1724 de colegiul ieziuit, de data aceasta o piesă cu conținut religios, Trophaeum Devita superstitione religioni erectum sive Constantinus Augustus post recuperatam ab Divina Sanitate, dinitis innarium Dorum Fanis vero deo augustale erigens⁵. După prezentarea în rezumat a conținutului fiecărei scene în parte, autorul necunoscut dă o listă a elevilor transilvăneni ai clasei „Litteraria” care au in-

Suzana Coman-Bosica: La fîntînă

terpretat diversele roluri. Alături de colegii unguri Stephanus Pais, Stephanus Kászoni, Georgius Biro, Ioannes Köpezi au jucat: Franciscus Hartmannsdorfer, sas din Cluj, Samuel Fest din Sibiu sau Petrus Jakob, nobil valah din Turda, Dan Theodor și Nikolaus Theodor din Odorheul secuiesc, Abraham Mikucz din Deleni, Ioan Pop, Zaharia Csoka sau Ioan Nemes, toți nobili. Este impresionant numărul românilor ce au audiat cursurile acestui colegiu. Șirul lor nu poate fi încheiat fără a-i aminti pe doi români-interpreți, nenobili, Stephan Toducz „Liberus Valachus” și Blasius Kondorovic. Se pare că acest colegiu a avut o arie mai largă de recrutare a elevilor, în consonanță cu dezideratele de luminare ale secolului al XVIII-lea.

Un loc de seamă în istoria învățămîntului transilvănean îl ocupă Colegiul reformat de la Alba Iulia, înființat de principele Gabriel Bethlen și transferat în 1660 la Aiud. Numărînd printre dascăli profesori de renume european Alsted, Opitz, Bisterfeld, Piscator, Colegiul devine în scurt timp cea mai renumită școală din Transilvania. Alături de tineri maghiari își desăvîrșeau studiile la colegiu (sfârșitul de secol 17 și începutul celui următor) Toppeltinus, Georg Kraus, Michael Fronius, Johann Filstich sau Michael Halici, ce devin, mai apoi nume de rezonanță în cultura Transilvaniei. Ne-a reținut atenția în acest context un fapt deosebit. Din jurnalul lui Bethlen Miklos⁶, conservat la Biblioteca Academiei din Cluj aflăm că profesorul Kereszturi Pál și-a determinat elevii să învețe româna, slovacă, poloneză, turcă, germană, franceză, dar nu simultan, ci consecutiv. Prima limbă aleasă de magistrul a fost cea română. Bethlen Miklos descrie pe larg procesul însușirii acestei limbi: „Ne-a pus să învățăm 1.000 sau 2.000 de cuvinte... ”

mi-amintesc odată m-a pus la încercare încît într-o zi am învățat 600 sau poate mai multe cuvinte. După aceea ne-a pus la practica de vorbire...”⁷ Iar într-un alt loc memorialistul recunoaște că a învățat germană de la un magistrul ce-i frecventa casa. Cu siguranță că limba română constituia un obiect de studiu mai ales din rațiuni economico-politice (românii deținînd superioritate numerică în Transilvania), iar învățarea limbii germane era dictată indeosebi de impulsuri culturale.

Dintre colegiile secuiești, cel mai bine organizat a fost cel din Tg. Mureș. Patricienii săși și-au îndrumat copiii spre acest colegiu. Membrii ai familiei Heydendorff, Friedrich Soterius sau Samuel Brukenhal, viitorul luminist de frunte, au pășit pe porțile acestei școli alături de Gh. Șincal, cărturarul de seamă al românilor.

Înfruntînd barierele naționale și confesionale, colegiile transilvane, în ansamblul lor, au pledat pentru însușirea unei vaste culturi și a unei apropieri între oameni. Pe băncile școlii s-au legat prietenii ce aveau să ignore vicisitudinile vieții. Din perioada studiilor la Tg. Mureș datează prietenia lui Michael Friedrich Heydendorff cu istoricul Halmagy István și cu lingvistul Aranka György. Nobile au fost idealurile ce i-au legat pe acești literați. Ilustrativă în acest sens este confesiunea lui Aranka, comunicată lui Heydendorff: „Dorim să închegăm firele ce leagă diferitele popoare ale acestei țări, nu să le slăbim. În frumoașa noastră țară este necesar ca națiunile să se iubească din convingere; dar sîntem încă departe de aceasta. Trebuie însă să acționăm după un alt principiu, cel al dragostei și noi trebuie să realizăm acest țel sfînt”⁷.

Dr. Elena CERNEA

NOTE

¹ Văljevci, Fritz, *Geschichte der deutschen Kulturbeziehungen III. Aufklärung und Absolutismus*, München, Verlag R. Oldenburg, 1958, cap. II.

² Schel, Friedrich, *Matrikel des Kronstädter Gymnasium vom Jahre 1544—1810*, în *Programm des evangelischen Gymnasiums in Kronstadt 1862/63*.

³ Scrisoarea lui Voigt către Adelung din 20.XII.1713, în *Archiv der Franckeschen Stiftung*, BN, Kapsel 6 (Halle).

⁴ Prónai Antal, *Mikes Kelemen mint „actor”*, în *Századok*, Budapest 1909; Richard Schuller, *Ein Siebenbürger Sachse als Jesuitenschüler*, în *Korrespondenzblatt*, 1909, p. 88.

⁵ vezi Biblioteca Academiei Române — Filiala Cluj, Fond catolic, cota 82.911.

⁶ vezi Biblioteca Academiei Române — Filiala Cluj, Bethlen Miklos, *Eletének irása*. Manuscris nr. 1029, fila 109, 138.

⁷ Binder Pál, *Aranka György levelci Michael Heydendorffhoz*, în *Korunk*, Cluj, 1971, Nr. 10; p. 1576—1579.

Veghea Iancului

*În sacrele incinte etnice încremenite,
De reci, iluminate, și nalte stalactite,
Cu mare și sfioasă iubire am intrat,
Călcînd ea peste oase albe, strat peste strat.*

*Cetățile Rădesei erau sau în Ponoare
Dar cine-n arcul porților stă ca-ntr-o veghe, oare,
Și îmi suride: fața-i de-adiînci lumini nîmbată?
A Iancului fantasmă-i născută dintr-odată*

*Nainte-mi... și la pieptu-i fruntea am aplecat,
A glicii știmă, duhul demn și nenduplecat,
Larul ce-nconunează în dîncolo de timp,
Statornicile-mi albe, cu eleatic nîmb,*

*În dîncolo de treceri și de vremelnice,
În dîncolo de veacuri și zodii, în vecie,
Blazon, la temelia etniei, luminînd,
Și-n inimile noastre — astral statornic gînd.*

Teohar MIHADAS

VATRA ROMANEASCA

APELUL Uniunii „Vatra Românească”, filiala Cluj, adresat Consiliului Provizoriu de Uniune Națională și Guvernului României

Urmare acțiunilor întreprinse încă din 23 decembrie 1989 și privilegiilor solicitate de către U.D.M.R. și alte organizații ale minorității maghiare din România, precum și politici promovate de către Ungaria și cercurile emigrației maghiare din străinătate în scopul dezinformării opiniei publice mondiale cu privire la situația din Transilvania, Uniunea „Vatra Românească”, filiala Cluj, solicită următoarele:

1. Să nu se facă nici o discriminare între drepturile acordate minorităților din România: maghiari, germani, romi, sârbi, bulgari etc.
2. Să nu i se permită minorității maghiare din România să se erijeze în minoritate reprezentativă pentru celelalte minorități naționale conlocuitoare;
3. Să fie acordate minorității maghiare din România drepturi la același nivel cu cele de care beneficiază minoritatea română din Ungaria;
4. Să fie informat poporul român și opinia publică internațională în legătură cu drepturile de care beneficiază minoritatea română din Ungaria. În acest scop rugăm să se facă publice datele cu privire la:
 - populația română din Ungaria în anul 1918 și în prezent;
 - grădinițe, școli generale, licee și facultăți cu limba de predare română;
 - conducătorii de unități economice, instituții, primari, membri în parlamentul și guvernul Ungariei care sînt români;
 - preoții români și parohiile românești din Ungaria în anul 1918 și în prezent;
 - durata acordată pe lună de către radio-televiziunea din Ungaria pentru emisiuni în limba română;
 - așezămintele culturale românești din Ungaria;
 - publicațiile, cotidienele și periodicele în limba română din Ungaria;
5. Pentru a cunoaște consecințele practice ale acțiunilor complexe și diversificate întreprinse încă din 23 decembrie 1989 de către minoritatea maghiară din România; vă rugăm să comunicați popoului român și guvernului statelor semnatare ale Actului final de la Helsinki următoarele informații privitoare înosebi la județele Covasna, Harghita, Mureș și Cluj:
 - numărul dascălilor și elevilor români care au fost obligați să-și părăsească școlile prin reorganizarea arbitrară a unităților de învățămînt (menționăm că această acțiune a fost dirijată și coordonată de către fostul ministru adjunct al învățămîntului, d-l Pálfalvi Attila, perturbînd grav desfășurarea normală a procesului de învățămînt, iar actualul ministru adjunct al învățămîntului, d-l Demeny Lajos, continuă procesul de destabilizare a învățămîntului preuniversitar);
 - numărul școlilor și localităților cărora în mod abuziv și ilegal le-au fost atribuite denumiri maghiare;
 - numărul facultăților în care s-a încercat și, respectiv, s-a reușit separarea studenților maghiari de ceilalți studenți, pe grupe, la mijloc de an universitar;

- numărul românilor care au fost intimidați și obligați să-și părăsească gospodăriile și să se mute în alte localități și județe;
- numărul conducătorilor de întreprinderi și instituții români care au fost schimbați din funcții și înlocuiți cu maghiari;
- numărul salariaților români care au fost obligați să-și părăsească locurile de muncă;
- numărul preoților români obligați să-și părăsească parohiile în urma amenințărilor și presiunilor venite din partea populației maghiare;
- numărul românilor care fac parte în prezent din C.P.U.N.-urile și primăriile din județele Covasna și Harghita;
- numărul românilor care au mai rămas în aparatul de poliție, procuratură și justiție în județele Covasna, Harghita și Mureș, comparativ cu situația dinainte de 22 decembrie 1989.

6. Uniunea „Vatra Românească”, filiala Cluj, solicită să fie impuse organelor de stat locale măsuri urgente pentru a asigura reîntoarcerea românilor în locurile de unde au fost alungați, repunerea lor în drepturi, asigurarea securității lor și pedepsirea celor vinovați de încălcarea legii.

7. Să fie identificați și nominalizați toți cetățenii români din județele Covasna, Harghita, Mureș, Satu Mare și Cluj care au avut de suferit după Revoluția din decembrie 1989, ca urmare a multiplexelor acțiuni întreprinse de către minoritatea maghiară din Transilvania. Rugăm să fie publicată lista acestora, pe județe, pentru a fi despăgubiți material și moral în conformitate cu prevederile legii.

8. Uniunea „Vatra Românească”, filiala Cluj, protestează împotriva modului în care populația României este informată cu privire la situația din Transilvania: informarea parțială și cu mare întârziere a opiniei publice cu privire la evenimentele din Transilvania este echivalentă cu o dezinformare și ne-a făcut tuturor, inclusiv guvernului român, un mare deserviciu. Dorim ca Televiziunea Română Liberă să prezinte imagini din localitățile și școlile maghiarizate după Revoluție, interviuri cu românii care au fost dați afară din școli, întreprinderi, instituții, localități, cu cei care au fost maltratați în timpul evenimentelor din Transilvania.

9. Protestăm vehement față de modul în care au fost denaturate realitățile din Transilvania în presă, radioul și televiziunea în limba maghiară din România și de către mass-media din Ungaria, care au dezinformat opinia publică mondială în legătură cu evenimentele care au avut loc pe teritoriul Transilvaniei, aducînd prin aceasta însemnate prejudicii prestigiului României în lume.

10. Protestăm împotriva prezentării la postul național de televiziune din București a comunicatului de la Tîrgu Mureș în două limbi. Fiind cetățeni ai României, indiferent de naționalitate, trebuie să cunoaștem și să folosim limba oficială — limba română. Totodată, cerem ca toate emisiunile TV în limba maghiară, atît ale postului central, cît și ale celor teritoriale, să fie traduse în limba română, complet și corect, pentru a putea fi urmărite de către toți cetățenii țării.

11. Uniunea „Vatra Românească”, filiala Cluj, solicită Consiliului Provizoriu de Uniune Națională și guvernului României să dispună începerea cercetărilor pentru a stabili contribuția d-lor Pálfalvi Attila, Demeny Lajos, Tókes László, Király Károly, Kincses Előd, Domokos Géza, Tókes András, Pécsi Francisc și Formanek Francisc la instigarea evenimentelor din Transilvania, în vederea tragerii lor la răspundere, inclusiv conform legii penale.

12. Susținem protestul Uniunii „Vatra Românească”, filiala București, privind demiterea d-lor Petrescu Dan și Demeny Lajos din funcțiile de adjuncți ai ministrului culturii, respectiv învățămîntului. De asemenea, cerem demiterea d-lui Pálfalvi Attila din funcția de ministru adjunct, avînd în vedere acțiunile de destabilizare a învățămîntului românesc întreprinse de acesta.

13. Protestăm împotriva eforturilor materiale făcute în urma deciziei guvernului român pentru a se asigura transmiterea programelor TV de la Budapesta în județele Covasna, Harghita și Mureș. În condițiile în care Televiziunea Română Liberă susține că nu are posibilități pentru a transmite reportaje din țară, iar populația României va trebui să aștepte ani-de zile pînă se va extinde programul II al T.V.R.L. pe întreg teritoriul țării.

14. Cerem Ministerului Sănătății să deschidă o anchetă și să ia măsuri cu privire la personalul medical al Spitalului din Tîrgu-Mureș care în timpul evenimentelor din 19—23 martie a.c. a refuzat să acorde asistență medicală răniților români sau i-a maltratat în continuare.

15. Fiind cea mai mare și reprezentativă organizație din România, Uniunea „Vatra Românească” solicită sprijinul C.P.U.N., guvernului și Radioteleviziunii pentru a beneficia, atît la studiourile centrale, cît și la cele teritoriale, de emisiuni săptămînale la televiziune și radio. Programele respective vor fi pregătite și prezentate de către Uniunea „Vatra Românească”.

Uniunea „Vatra Românească”, filiala Cluj

Ascultind radio „Deutsche Welle” Köln

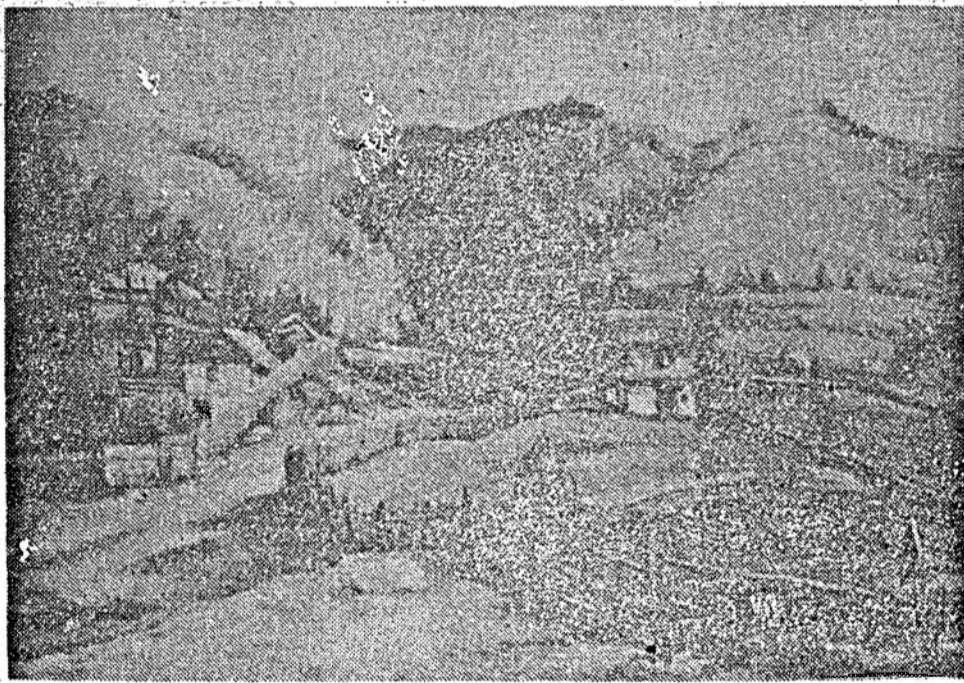
Reproducem în cele ce urmează textul prezentat de radio „Deutsche Welle” din Köln pe data de 12 aprilie 1990. Este vorba de un interviu (al citelea oare) al Preașfinției sale episcopul reformat de Oradea László Tókes, interviu acordat și publicat în ziarul „Die Welt” din R.F. Germania. Preașfinția sa constată că în România se face simțită, din punct de vedere politic, o orientare spre dreapta. Dovadă este recrudescența naționalismului. O expresie a acestuia, rezultat al colaborării securiștilor cu foști membri de partid este (se putea altfel?) organizația Vatra Românească, organizație care, sub masca unei activități culturale, ascunde o mișcare cu un puternic caracter naționalist șovin. Ea este, pentru români, ceea ce a reprezentat ideologia național-socialistă pentru hitlerism. Scopul acestei organizații este oprirea minorității maghiare și izgonirea ei din Transilvania. Cît privește evenimentele de la Tg. Mureș, ele au fost provocate de guvernul actual, prin incitarea la naționalism. P.S.S. este sceptic în ceea ce privește viitorul minorității maghiare, considerînd că se poate ajunge ușor la o tragedie. Pentru evitarea acesteia un sprijin moral și politic din partea Occidentului ar fi absolut necesar.

Desigur, comentariile sînt de prisos. În spiritul celei mai adevărate și mai elevate iubiri ale aproapelui, această față bisericească ne denigrează „urbi et orbi” pe toate căile și prin toate mijloacele. Oare D-să sau altcineva a declarat mai deunăzi că vrea să devină campionul împăcării româno-maghiare? Se pare că își și dă toată silința în acest scop. Încheiem, permițîndu-ne o sugesție: este păcat să se piardă atîta elocință; toate aceste interviuri ar trebui adunate într-un volum. Ar reprezenta primul volum de „OPERE”. R. GIVULESCU

ANUNT

Simbătă, 21 aprilie 1990, ora 10, va avea loc, în sala Casei universitarilor, conferința Filialei Cluj a Uniunii VATRA ROMANEASCA. Delegațiile din subfiiliile teritoriale din județul Cluj vor prezenta tabelul nominal cu numele delegațiilor propuși pentru a participa la conferință și cu actul de legitimare al acestora. Accesul reprezentanților presei se face pe baza legitimației avizate de conducerea Filialei Cluj a Uniunii VATRA ROMANEASCA.

Suzana Coman-Bosica:
Imagine din Răcătău

Avînd în vedere că în ultimul timp au apărut în presa din țară și din străinătate mai multe atacuri denigratoare la adresa Uniunii Vatra Românească, aceasta face publice următoarele:

1. Uniunea Vatra Românească s-a născut în timpul revoluției, din necesitatea redescoperirii conștiinței naționale românești în fața pericolelor ce s-au manifestat și se manifestă față de democrația românească în curs de formare.

2. Uniunea Vatra Românească respinge categoric toate atacurile prin care ea este considerată organizație ceausistă, legionară etc., ca fiind total nefondate, ceea ce știu foarte bine și detractorii noștri.

3. Uniunea Vatra Românească este o organizație socio-culturală apolitică, independentă, neavînd nici o legătură cu nici un partid, deci nici cu partidul Uniunea Democratică a Românilor din Transilvania.

4. Recent au intrat în țară, prin intermediul unor persoane și cercuri neamicale față de români și de Ro-

mânia, unele materiale privind organizația Vatra Românească din S.U.A., aparținînd bisericii ortodoxe române, de la a cărei înființare s-au aniversat 50 de ani în 1988.

5. Uniunea Vatra Românească nu are nici o legătură cu nici o organizație din afara granițelor țării și drept

CITEVA PRECIZĂRI

urmăro orice încercare de a găsi „eventuale filiații și legături” între noi și organizația Vatra Românească din S.U.A. sînt nefondate și nu trebuie luate în seamă, fiind vorba doar de o coincidență de denumire.

6. Opinia publică din țară și din străinătate este rugată să nu dea crezare nici unui afiș, articole sau emisiuni TV sau radio neagreate de Uniunea Vatra Româ-

nească; această uniune își exprimă opiniile în presă, la radio și televiziune, în mod cinstit și civilizat, fără etichetări și nu are nevoie de „purtători de cuvînt” din afara cercurilor sale.

7. Considerăm că detractorii noștri își demască singuri marea lor vinovăție față de patria noastră, față de poporul român, prin atacuri suprinzător de violente, absurde și inexplicabile.

8. Chemăm pe toți românii să ni se alăture pentru a realiza unitatea de conștiință atît de necesară pentru a-i aduce la adevăratele realități din țara noastră pe cei cu gînduri și fapte cel puțin vinovate, față de poporul român.

9. Uniunea Vatra Românească nu luptă pentru a dobîndi puterea politică în stat, dar luptă pentru stabilizarea țării, pentru apărarea suveranității și integrității teritoriale a României, una dintre cele mai importante probleme ale timpului nostru.

Industria piinii CEA MAI UMANĂ ȘI MAI RESPONSABILĂ INDUSTRIE

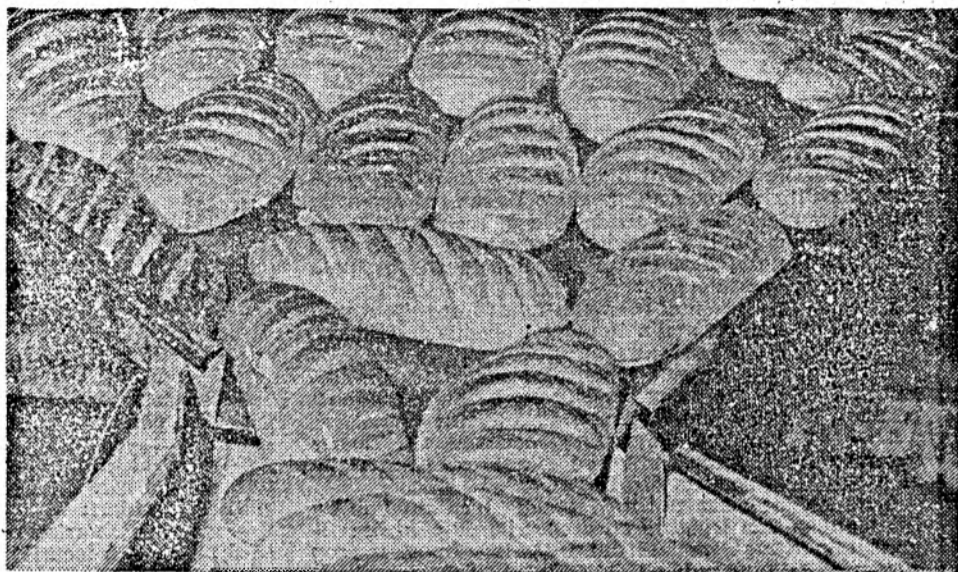

Cum se pune, acum, problema piinii?

La ora actuală, piinea este o problemă vitală. Trebuie să recunoaștem că o avem. Mai bună, mai curată, mai gustoasă decât cu câteva luni în urmă. S-au făcut și se fac eforturi mari pentru a satisface toate preferințele. Pentru a ajunge în acest punct, câteva mii de oameni au făcut ceea ce au crezut ei că este mai bine. Cu mintea și cu sufletul, cu întreaga lor capacitate de dăruire. Dezvăluim un fapt: în zilele Revoluției, toți oamenii întreprinderii, indiferent cum au ajuns, s-au prezentat la lucru. Știu că sute de mii de oameni au nevoie de piine. Aflat de peste 30 de ani în această branșă, domnul inginer Ioan Tomoiag, directorul întreprinderii, ne-a conturat un tablou de ansamblu al unității.

— La ora actuală, dispunem de 44 de fabrici și mori. În morile noastre se macină, zilnic, circa 40 de vagoane de grâu — adică o garnitură de tren. Producem 220—230 tone de piine zilnic (și pot afirma că este de calitate mai bună). Mai oferim populației, zilnic, 20 tone biscuiți proaspeți, 75 tone făină de porumb, ulei și numeroase specialități. Grâul — materia noastră primă — îl procurăm din județele Dolj, Timiș, Olt, Arad, Bihor, Cluj. Practic, sîntem în legătură cu 80 de baze de unde asigurăm necesarul de grâu. Firește, produsul esențial este piinea. Dar, în prezent, avem pe piață, în afară de piine, mai bine de 100 de specialități. Diversificarea, corelată cu sporul calitativ al produselor, este o problemă ac-

tuală pentru noi. Depunem toate eforturile pentru a reintra în matca noastră firească, fiindcă piinea produsă la Cluj a fost apreciată nu numai la noi, ci și în alte părți ale țării. Pot afirma că avem posibilități. Investim în această acțiune întreaga noastră pricepere pentru a satisface exigențele populației. Am fost încorsetați înainte și în ce privește volumul producției și calitatea. Aducem la cunoștință consumatorilor că vom reveni la rețetele din „tine-rețe”, că vom reintra în normal. Efectiv, înainte nu puteam scoate piine mai bună. Am fost îngrădiți de o concepție pe care nici nu merită să o mai discutăm. În scurt timp, vom oferi surprize în măsură să bucure pe toată lumea.

Să ne bucurăm de piinea pe care o avem!

Întreprinderea solicită cu stăruință ca magazinele de piine din municipiul Cluj și cele din județ să fie transferate de la comerț la I.M.P.P.F. Cluj, cu întregul patrimoniu și personal de deservire, ținând seama de următoarele considerente:

te, fără goluri, în tot timpul programului;

c. Urmărirea permanentă de către dispeceratul solicitărilor de piine elimină producția în salturi, inclusiv comenzile nerealiste, alimentându-se magazinele cu produse proaspete și vandabile, fără rebuturi;

d. Pentru ca produsele să sosească în magazine chiar înainte de deschidere, astfel ca teritorial să se asigure o distribuție uniformă și echitabilă, cu întreaga sortimentație, pe toată durata funcționării în timpul zilei, operațiunea se poate realiza numai prin centrul de coordonare, care corelează activitatea depozitelor, fabricilor, transporturilor și magazinelor respective;

e. Valorificându-se către populație numai gama de sortimente produse de în-

treprindere, magazinele de piine sînt organic legate de unitățile producătoare. Cît acestea sînt cointerese să satisfacă în condiții optime solicitările consumatorilor.

f. Întreprinderea își propune să prospecteze permanent piața, să ale găturile, astfel ca activitatea de comerț să se ridice la un nivel superior, cu o deservire bună, civilizată. Întreprinderea dispune în prezent de mijloacele materiale necesare atingerii acestui scop;

g. Sistemul are și numeroase avantaje economice: vânzarea directă este mai operativă, asigură marfă proaspătă, se reduce substanțial volumul transporturilor, care se poate reazeza la o circulație mai „elastică” pentru deservirea magazinelor dispersate.

Piinea bună o fac oamenii care-și iubesc semenii

Pe Calea Dorobanților s-a deschis, recent, o unitate de producere și desfacere a piinii. Aici este coadă aproape tot timpul. Explicația este simplă: Piinea scoasă din cuptor, se vinde imediat. Nu intervine nici un intermediar. Piinea nu zace prin depozite ca să aibă timp să se întărească.

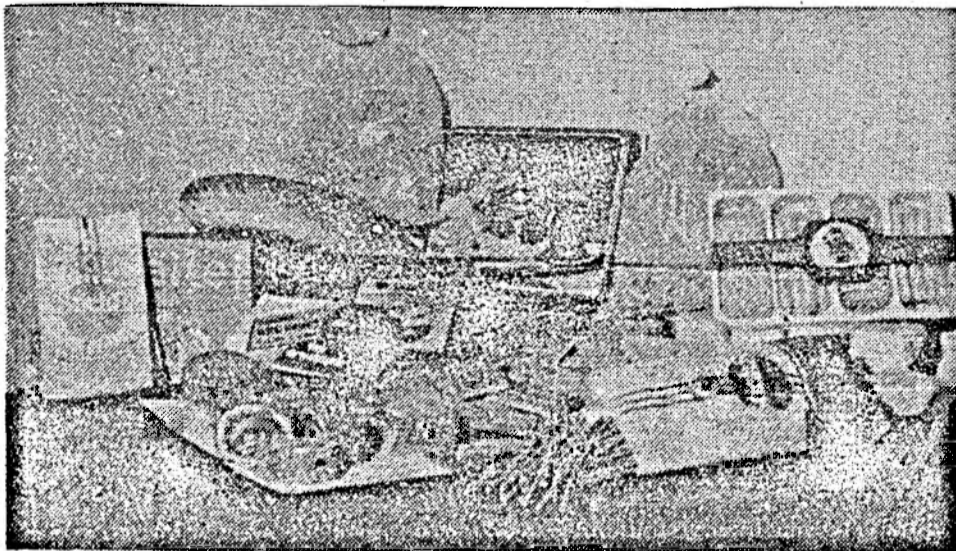
Discuțăm cu câțiva cumpărători care locuiesc în zonă. Opinia acestora este comună: s-a pus, în sfîrșit, la punct o modalitate civilizată de desfacere a piinii. Așa ar trebui să fie peste tot.

Să fim mai expliciti. În localul fostului Liceu de arte plastice s-a amenajat un spațiu unde a fost montat un cuptor cu o capaci-

tate de 15 tone zilnic. În față, într-o cameră de aproximativ 30 metri pătrați, la un geam, se vinde piinea scoasă din cuptor. Și lumea așteaptă cu răbdare să fie scoasă de pe linie piinea încă aburindă. Desigur, aici mai sînt necesare amenajări care, de altfel, se fac din mers. Dar începutul este excelent și lumea este mulțumită. Argumentele care pledează pentru acest mod de desfacere a piinii sînt numeroase. Amintim doar unul. În ziua deschiderii unității s-au vîndut produse de panificație (în primul rînd, piine) în valoare de 7.760 lei, iar a doua zi — în valoare de 23.550 lei. Vânzarea zilnică curentă a ajuns la peste 40.000 lei.

„Solicitările sînt însă mai mari — ne explica Ileana Ghergheli, șefa de tură —, dar capacitatea cuptorului nu ne permite să producem mai mult, cu toate eforturile noastre. Și, apoi, este vorba de calitate. Vreau să spun că este o chestiune de prestigiu. Nu vrem să pierdem ceea ce am cîștigat cu greutate”.

Cu investiții proprii, cu pricepere și cu pasiune, cu risc propriu al întreprinderii, s-au mai deschis astfel de unități. Este firesc ca piinea să ajungă cît mai repede, mai proaspătă la consumatori — iată argumentul suprem care i-a îndemnat pe inițiatorii acestei acțiuni să-și asume riscurile.

O microexpoziție cu produsele întreprinderii, care poate fi mult amplificată pentru a cunoaște exact ceea ce ni se oferă

Să nu vîndă alții, ceea ce produci tu

Magazinele de piine s-au aflat în administrarea operativă a întreprinderii de morărit și panificație în perioada anilor 1971—1985. În cei 14 ani, au fost evidente avantajele unei asemenea gospodăririi pentru economie, dar mai ales pentru aprovizionarea rit-

mică cu produse proaspete și diversificate, de care a beneficiat populația.

Tocmai datorită acestui fapt, I.M.P.P.F. Cluj nu a fost de acord cu predarea magazinelor la comerț. În anul 1985 (de altfel nici ru a fost consultată), deoarece această dispoziție a venit

de la organele superioare, măsură total neadecvată și lipsită de orice justificare economico-socială.

Dat fiind faptul că s-a readus în discuție problema magazinelor, de a se restitui la unitățile producătoare (ca o măsură de îndreptare a unor erori),

„Nu vă puteți imagina cîte putem face noi! Este nevoie însă ca noutățile noastre să fie omologate mai repede și supuse exigențelor consumatorilor” ne-au spus cei surprinși în imagine, salariați la Secția nr. 14.

Diversificare și respect față de consumatori

Eforturile pentru un comerț operativ și civilizată sînt în plină desfășurare. Pe strada Traian s-a mai amenajat o secție unde se produc 30 tone piine, zilnic, și 15.000 de piroști, într-un schimb. Produsele se desfac la ghișeele amenajate la stradă.

Pe strada Cojocnei s-a construit o secție de patiserie. Se produc aici rulade, pateuri, blat de tort și alte specialități etc., dispărute de mult din rețeaua noastră comercială. Aceasta trebuie, evident, reintroduse din nou în circuit. Este păcat, pentru că se valorifică la prețuri rezon-

nabile și sînt de calitate. Ar fi un mare avantaj pentru gospodine. Unele sortimente care nu sînt omologate nu pot fi lansate pe piață. Ar avea mare căutare. Și este păcat că omologarea merge prea încet.

Tot aici, la secția nr. 14, se află în construcție o linie pentru piine și se studiază soluția ca aceasta să fie vîndută pe loc. Fără îndoială, realizarea acesteia va fi binevenită, fiindcă în zonă sînt puține magazine specializate.

Bătălia pentru calitate și operativitate este legată de folosirea tuturor spațiilor

existente. Într-o formulă nouă, modernă. Acolo unde se fabrică piine, să fie și comercializată. De altfel, întreprinderea se luptă să înlăture tot ce este greu, neoperativ, în producerea și valorificarea piinii, a tot ceea ce-l dezavantajează pe consumator. Garanțiile, în acest sens, sînt numeroase. Nu le mai enumerăm. Putem fi însă siguri că toate produsele întreprinderii vor satisface exigențele consumatorilor, într-un viitor apropiat.

Fotografii: Ion RUS, Radu SINTEJUDEAN

**AGENȚIA PARTICULARĂ DE IMPRESARIAT
ARTISTIC „ARTIMPRES” CLUJ**

prezintă miercuri 25 și vineri, 27 aprilie 1990, ora 19, la sala Operei Române, spectacolele extraordinare susținute de Compania „Balletto Classico Lilliana Cosi — Marinel Ștefănescu din Italia: „Trezirea omenirii” și „Rădăcini”.
Muzica Igor Stravinsky, Bedrich Smetana, Franz Liszt, Alexandr Skriabin, Adrian Enescu. Coregrafia: Marinel Ștefănescu. Scenografia: Hristofenia Cazacu, Basilio Chalkidiotis, Mihail Gyorgy. Costume: Marinel Ștefănescu, Hristofenia Cazacu. Biletele se găsesc la Agenția Teatrală, str. Eroilor nr. 36, orele 10—13 și 17—19. (500)

**SECȚIA DE UTILAJ TRANSPORT AUTO
CLUJ-NAPOCA**
str. Fabricii nr. 125 A

organizează, în data de 30 aprilie 1990, ora 8, concurs pentru ocuparea postului de ● maistr, specialitate întreținere și reparații utilaje de construcții terasamente. Incadrează, prin transfer sau repartizarea Oficiului forței de muncă: ● un vopsitor, categoria de încadrare 3 sau 4 — bărbat ● 4 muncitori necalificați — băbați ● 5 excavatoriști, categoria de încadrare 3 sau 5 pentru lucrări de construcții în șantier ● 2 autamacaragii — pentru macarale peste 12,5 pentru lucrări de construcții în șantier. Incadrarea se face conform Legii 12 din 1971 și Legii 57 din 1974. Relații suplimentare la biroul personal al unității, telefon 4-53-88, 4-57-88. (506)

G.I.G.C.L. CLUJ

anunță concurs, în data de 4 mai 1990, pentru ocuparea posturilor de: ● contabil șef la I.G.C.L. Turda ● contabil șef la E.G.C.I.M. Huedin. Relații suplimentare la Biroul P.I.S. — G.I.G.C.L., telefon 1-13-71, interior 142. (507)

AGENȚIA B.T.T. CLUJ

anunță tinerii clujeni că biletele de litoral pentru lunile mai—iunie se vînd începînd cu data de 26 aprilie, iar pentru sezon (iulie—septembrie) începînd cu data de 3 mai a.c. De asemenea, agenția dispune și de bilete de odihnă și tratament la munte pentru tot parcursul anului 1990 și oferă pentru grupuri sejur în Delta. Relații suplimentare la Agenția B.T.T., Piața Ștefan cel Mare nr. 5, telefon 1-80-67. (509)

AGENȚIA B.T.T. CLUJ

anunță organizarea unui tren special la Costinești cu ieșire de o zi la Varna, în perioada 22—27 mai 1990. Preț informativ — 1.000 lei de persoană. Relații suplimentare la Agenția B.T.T. Cluj, Piața Ștefan cel Mare nr. 5, telefon 1-80-67. (510)

SPITALUL CLINIC DE COPII CLUJ-NAPOCA

aduce la cunoștința populației următoarele: În aplicarea Decretului-Lege nr. 95/1990, începînd cu luna aprilie 1990, se trece la săptămîna de lucru de 5 zile în toate unitățile sanitare care se ocupă de asistența medicală și de ocrotire a copiilor și tinerilor. Ca urmare, în zilele de sîmbătă, duminică și sărbători legale, dispensarele de copii și cabinetele din Policlinica de copii vor fi închise. Asistența medicală ambulatorie de urgență se va asigura prin serviciul de gardă din Policlinica de copii, str. Moșilor nr. 19, telefon 1-16-78. Cazurile care necesită internare vor fi dirijate la clinicile Pediatrie nr. I, II și III. Creșele de copii vor funcționa, de asemenea, cu program de 5 zile pe săptămîna, fiind închise în fiecare sîmbătă. CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE. (516)

**DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE DRUMURI ȘI PODURI
CLUJ**

str. Traian Vuia nr. 216,

oferă unităților economice de stat, în vederea transferării, mijloace fixe specifice lucrărilor de drumuri, în baza Decretului-Lege nr. 50 din 1990 și a Decretului nr. 49 din 1982. De asemenea, vinde din stoc piese de schimb pentru mărcile excavator E 0,4, E 0,5 mc, rulou compactor R 12, SR 101, 113 și alte piese și materiale. Liste nominale se pot consulta la sediul unității. Relații se pot obține zilnic la telefoanele 4-18-16 și 4-12-87, la Biroul mecanizare. (515)

SPITALUL ORĂȘENESC HUEDIN

vinde, prin licitație, autosanitară TV care are durata de serviciu expirată. Solicitanții interesați se vor adresa în scris conducerii administrative a Spitalului orășenesc Huedin, str. 30 Decembrie nr. 42. (514)

**INTREPRINDEREA PENTRU NUTREȚURI
CONCENTRATE CLUJ**

incadrează, de urgență: ● șef birou financiar-contabilitate ● contabil principal ● revizor contabil (bărbat) ● doi primitori-distribuitori (băbați) ● un paznic (bărbat) ● doi laboranți C.T.C. (băbați), absolvenți al Liceului agricol de specialitate zootehnic sau veterinară ● 6 muncitori necalificați. (513)

SPITALUL CLINIC DE COPII CLUJ-NAPOCA

aduce la cunoștința populației următoarele: ● asistența medicală a copiilor pentru zilele lucrătoare: luni-vineri, se va desfășura între orele 7—19 la Dispensarele teritoriale de copii și cabinetele de specialitate din Policlinică: între orele 19—7 dimineața ● va funcționa zilnic, luni-vineri, serviciul de gardă din Policlinica de copii din str. Moșilor nr. 19, telefon 1-16-78. CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE. (508)

OFICIUL JUDEȚEAN DE TURISM CLUJ

organizează examenele de atestare—retestare pentru ghizi-interpreți și însoțitori, colaboratori externi, în perioada 7—9 mai 1990. Se vor prezenta atestații și retestații care au susținut examenele în anul 1988, precum și candidații care au susținut examenul de preselecție în anul 1989. Examenele vor avea loc în sala de pe str. Constanța 1—3. Programul examenelor, tematica și bibliografia sînt afișate la sediul O.J.T. Cluj, str. Șincal nr. 2. (504)

**INSTITUTUL DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ,
INGINERIE TEHNOLOGICĂ PENTRU
ECHIPAMENTE ENERGETICE, FILIALA
CLUJ-NAPOCA**
B-dul Muncii 14/A

incadrează în muncă, în condițiile Legii 12 din 1971, prin transfer sau repartitia Oficiului forței de muncă: ● un economist cu vechime în specialitate minim 3 ani. Relații suplimentare la telefon 4-21-47, interior 47, compartimentul personal. (503)

**INTREPRINDEREA DE PRODUSE REFRACTARE
„9 MAI” TURDA**

angajează următorul personal, prin concurs sau Oficiul forței de muncă: ● 12 electricieni, băbați, ctg. 3—5 ● 3 instalatori, băbați, ctg. 3—6 ● 10 lăcătuși, băbați, ctg. 3—5 ● 15 operatori produse refractare, abrazive sau operatori chimiști, băbați ● 3 economiști, cu minim 3 ani vechime în funcție. Personalul va beneficia de spor de salariu între 12 și 22 la sută, o masă gratuită și concediu de odihnă de minimum 31 zile lucrătoare. Informații suplimentare la telefon 1-62-51—2—3, interior 125. (502)

**SINDICATUL LIBER AL SPECIALIȘTILOR
ȘI LUCRĂTORILOR DIN AGRICULTURA
JUDEȚULUI CLUJ**

lansează un apel către toate sindicatele cu profil agricol de pe raza județului Cluj în vederea creării unei Uniuni a sindicatelor din agricultură. Întîlnirea va avea loc în data de 26 aprilie 1990, ora 15, la D.G.A.I.A. — sala de ședințe. (498)

INSTITUTUL DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE CLUJ

anunță un post vacant de ● frigotehnist, la Serviciul Tehnic I.M.F. Condiții: vechime în specialitate minimă 5 ani. Relații suplimentare se pot obține de la Compartimentul personal I.M.F., str. I Mai nr. 13, telefon 1-72-56. Cel interesați vor depune cerere în timp de 5 zile de la apariția prezentului anunț. (505)

I.T.I.M. CLUJ
str. Donath 65—103

organizează, în data de 4 mai 1990, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: ● jurist principal ● dactilograf principal. De asemenea, incadrează prin transfer sau repartitia D.P.M.O.S. ● timplar, cat. 4—5. Incadrarea se face în condițiile Legii 12 din 1971 și Legii 57 din 1974. Relații suplimentare se pot obține la telefonul 8-40-37, interior 145. (512)

**INTREPRINDEREA DE ELECTRONICĂ INDUSTRIALĂ
ȘI DE AUTOMATIZARI CLUJ-NAPOCA**

organizează concurs, în data de 10 mai 1990, ora 11, pentru ocuparea postului de ● contabil șef. Incadrarea se face conform Legii nr. 12 din 1971 și Legii nr. 57 din 1974. Relații suplimentare la biroul Personal-Invățămînt-salarizare, telefon 1-50-40, interior 119. Cererile de înscriere se primesc pînă la data de 30 aprilie 1990. (501)

LICEUL DE ARTĂ CLUJ-NAPOCA
str. Săvinești nr. 2, telefon 1-78-07

anunță concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: ● secretar șef ● dactilograf ● pedagog ● bibliotecar — cu studii muzicale medii sau superioare. Se vor aplica prevederile Legii nr. 12 din 1971 și Legii nr. 57 din 1974. Concursul va avea loc în ziua de 5 mai 1990, ora 9. Înscrierile se vor face pînă la data de 4 mai, orele 13. Informații suplimentare la secretariatul liceului, zilnic între orele 9—14. (495)

UZINA MECANICĂ CLUJ-NAPOCA
Calea Baciului nr. 2

organizează, în data de 26 aprilie 1990, concurs pentru ocuparea postului vacant de ● economist principal (economist) la biroul aprovizionare. Relații suplimentare la sediul unității sau la telefonul 8-02-65. (493)

INTREPRINDEREA „ARMĂTURA” CLUJ-NAPOCA
str. Gării nr. 19

incadrează, urgent: ● 2 fochiști autorizați pentru cazane de medie presiune ● 2 instalatori ● 2 timplari ● un vulcanizator ● un sudor. Condiții de încadrare conform Legii nr. 12 din 1971. Informații suplimentare la telefonul 3-27-37, interior 148. (483)

**INTREPRINDEREA AGRICOLĂ DE STAT
CLUJ-NAPOCA**

cu sediul în Cluj-Napoca, str. Oașului nr. 118

angajează, prin transfer sau prin Oficiul forței de muncă, următoarele categorii de muncitori: ● ingrijitori-mulgători ● achizițor animale ● măclari ● pomicultori (băbați) ● lăcătuși mecanici, ctg. 4—5 ● un finichigiu ● un electrician ● 2 mecanici auto ● frigotehniști ● muncitori necalificați (băbați). Angajarea se face în condițiile Legii nr. 12 din 1971 și domiciliul stabil în municipiul Cluj-Napoca. Relații suplimentare la telefon 3-41-48. (511)

INTREPRINDEREA CHIMICĂ TURDA

angajează urgent prin transfer 3 economiști. Condiții de angajare sînt cele prevăzute de legea nr. 57/1974. (485)

**INTREPRINDEREA DE MEDICAMENTE „TERAPIA”
CLUJ-NAPOCA**

organizează concurs în data de 26 aprilie 1990 pentru ocuparea următoarelor posturi vacante: ● un inginer chimist pentru secțiile de sinteză ● un economist pentru biroul Contabilitate (post calcul) ● un economist pentru compartimentul salarizare ● un economist pentru compartimentul plan-dezvoltare. Relații suplimentare zilnic între orele 13—15 la Biroul personal Invățămînt salarizare, B-dul Muncii nr. 10, telefon 4-70-88. (469)

**I.T.C., INSTITUTUL DE CERCETARI PENTRU
CALCULATOARE ELECTRONICE CLUJ-NAPOCA**
str. Republicii nr. 109

oferă utilizatorilor de calculatoare: ● produse program de bază: sisteme de operare, compilatoare, sisteme de gestiune a bazelor de date, sisteme export, rețele de calculatoare etc. ● pachete de programe pentru aplicații de largă circulație: birotică, proiectare asistată, baze de date, gestionări cu ajutorul tablelor, rețele de calculatoare, prelucrări de imagini etc. ● consultații și servicii pentru implementări de diverse aplicații pe toate tipurile de calculatoare și în special pentru noile orientări în informatica românească: microcalculatoare compatibile IBM—PC și minicalculatoare pe 32 de biți, compatibile DEC/VAX ● școlarizări la sediul beneficiarului sau la sediul I.T.C. în specialitatea software de bază și aplicații pentru micro compatibile IBM—PC minicalculatoare pe 16 și 32 biți, stații grafice etc. Pentru școlarizări și asistență tehnică I.T.C. Cluj-Napoca oferă și documentația corespunzătoare în limba română sau limba engleză. Informații la sediul I.T.C. Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 109, telefon 1-60-60, telex 3-13-82 itcr. (428)

**INTREPRINDEREA DE PRODUSE DIN CERAMICĂ
FINĂ PENTRU CONSTRUCȚII CLUJ-NAPOCA**

str. Beiușului nr. 1

incadrează, de urgență, prin concurs: ● economist pentru biroul financiar ● contabil pentru biroul financiar. Condiții de încadrare: cel puțin 3 ani vechime în domeniul financiar. Informații suplimentare se primesc la Biroul P.I.R., telefon 4-70-38, interior 130. (491)

**COOPERATIVA MESTESUGAREASCA UNIREA
TURDA**

comunică vacant postul de ● CONTABIL ȘEF. Concursul va avea loc la sediul Cooperativei din Turda str. Castanilor nr. 8—10 la data de 19 aprilie 1990 ora 12. De preferință studii superioare și domiciliul în Turda. Relații suplimentare la Biroul personal Invățămînt zilnic între orele 8—15, telefon 1-64-46. (484)

REGIONALA C.F. CLUJ

anunță închiderea circulației rutiere peste trecerea la nivel de la km 506+005 care dă acces dinspre D.N. 1 Cluj — Zalău spre Cheile Baciului în data de 21 aprilie 1990 între orele 9—14. Circulația se poate face în această perioadă din Tâietura Turcului, prin Pădurea Hoia.

U.J.C.C. CLUJ

achiziționează, prin toate magazinele cooperativei de consum din județ: MELCI VII, la prețul de 12 lei/kg Se achiziționează melci din speciile: Melix Pomatia — avînd cochilia de culoarea cafelei cu lapte, de la alb la brun, pînă la brun închis, cu carnea (piciorul) de culoare deschisă; Melix Lucorum — avînd cochilia de culoare albă, acoperită cu cinci benzi (adeseori unite între ele) de culoare castanie, lucioasă. La ambele specii se achiziționează numai melci care au diametrul cochiliei cuprins între 28—38 mm. (429)

-mica- PUBLICITATE

Aniversari

Cu ocazia pensionării domnului scumpul nostru sot, bunic, tata, socru NICOLAE MORAR...

Vanzari-cumparari

Vind un loc excursie la C.M. 1990 Italia. Perioada 8-19 iunie. Telefon 7-11-10. (9017)
Vind apartament 2 camere dependințe, eventual schimb cu autoturism „Dacia”, „Lada”, in stare buna. Telefon 7-43-26. (8969)
Vind mobilă și video, str. Muncitorilor nr. 24, ap. 2. Kiraly. (8970)
Vind videorecorder sau schimb cu TV color sau video player. Telefon 6-51-02, după ora 18. (8643)
Vind dock „Yamaha” cu amplificator „Leak” și boxe, pianină „Blüthner”, harmoniu, deck pic-up, deșteptător modern pentru pretențioși. Telefon 4-69-06. (8568)
Vind familii de albine. Telefon 5-10-95. (8765)
Vind instalație recepție satelit import. Informații: telefon 5-46-92, între orele 19-21. (8822/B)
„Venoruton”, „Imuran”, de vânzare. Telefon 4-73-91, între orele 18-20. (8862)
Cumpăr mărci est, eventual dau in schimb forinți. Telefon 4-64-50. (8869)
Vind apartament două camere, cartierul Mănăștur. Telefon 7-95-56, str. Primăverii. (8884)
Vind pian scurt marca „Ehrbar”, mecanică engleză. Telefon 1-40-57, orele 18-20. (8918)
Vind apartament 3 camere, cartier Mănăștur. Telefon 7-41-61, după ora 18. (8889)
Vind rochie mireasă, import, mărimea 44-46. Telefon 4-86-65. (8538)
Casă de vânzare in Ciceu - Mihăești nr. 43. Informații: la telefon 991/3-16-20. (253)
Vind mașină de cusut „Sanda” și rochie de mireasă cu accesoriu, telefon 1-30-13, după ora 18. (8714)
Vind apartament 3 camere, etaj II, finisat, parchet, Mănăștur și mobilă „Armenia” comandă (dormitor + sufragerie). Telefon 4-00-06 sau 3-21-78. (8715)
Vind VW „Golf”, benzina, stare excepțională. Telefon 7-27-30. (8717)
Vind urgent, la preț convenabil pentru pretențioși „Mercedes-200”, „Audi-100”, VW-„Bus”, VW-„Transporter”, VW-„Derby”. Telefon 5-53-24, orele 12-21. (8726)
Vind televizor color și monitor japonez. Telefon 8-27-47. (8937)
Cumpăr cameră video nouă. Telefon 7-25-35. (8995)
Vind magnetofon „Rostov-105 S. 1”, nou. Telefon 3-01-69, orele 9-13. (9004)
Cumpăr casă familială, 2-3 camere. Telefon 4-25-36. (8955)
Vind loz pentru C.M. Italia „80”. Telefon 5-37-17. (8951)
Vind mașină de tricotate cu cartela, marca „Passap”. Comuna Gligău pe Someș, județul Sălaj, telefon 2/A. (8949)
Vind receptor satelit, antenă parabolă 1,35 m. Telefon 7-99-29. (8969)
Casă de vânzare. Hașeu nr. 85. Informații: Blaj 968/1-08-67, familia Rus. (8734)
Vind mașină de tricotate „Toyota” cu cartela și 400 ace. Telefon 953/1-47-28. (9036)
Vind loz la Campionatele Mondiale din Italia 1990. Telefon 2-47-08, după ora 18. (9095)
Vind loz câștigător Campionatul Mondial, Italia 1990. Alba Iulia, telefon 2-41-57, după ora 19. (294)

Schimb de locuință

Schimb apartament de stat 2 camere in Gheorghieni cu 3 sau 3 camere in centru sau apropiere de centru. Telefon 4-44-64. (8957)
Alba Iulia - apartament 3 camere, zona centrală, schimb cu similar Turda. Informații: telefon 033/1-52-84, după ora 17. (8785)

Schimb 2 camere Mărăști cu 2 sau 3 camere Grigorescu. Telefon 8-06-03. (8759)

INCHIRIERI

Tineri căsătoriți, căutăm pentru închiriere garsonieră mobilată in zona Gheorghieni, Mărăști. Informații: telefon 4-38-68, între orele 18-21. (8868)

Diverse

Căutăm persoană pentru îngrijirea unui copil de un an și jumătate. Str. Pata, telefon 5-39-63, după ora 17. (8931)
In sala Bibliotecii Centrale Universitare s-a deschis expoziția de pictură a pictorului Aurel Tară din Timișoara, deschisă de la 17-27 aprilie 1990. (8703/A)
Confecționez jaluzele din material plastic, diferite culori. Telefon 6-39-34. (8713)
Azi, 20 aprilie, ora 14, la sediul C.J.E.F.S. Cluj, str. Dr. Petru Groza, va avea loc intrunirea conducătorilor asociațiilor sportive din Campionatul teritorial de fotbal Cluj, pentru reluarea activității fotbalistice. Prezența obligatorie. (9054)

Pierderi

Pierdut, in noaptea de 14/15 aprilie, in zona gării mici Cluj, portmoneu de piele gri cu acte foarte importante. Aducătorului bună recompensă. Telefon 3-06-00. (8928)

Decese comemorari

Sintem alături de vecina noastră Florica Petean in durerea pricinuită de pierderea sotului DORIN PETEAN. Locatarii blocului T 1, sc. I, Calea Florești.

Cu nemărginită durere in suferinta anuntăm dispariția fulgerătoare dintre noi a mult iubitului nostru sot și tată GAVRIL DANCU, in virstă de 42 ani. Inmormintarea va avea loc duminică, 22 aprilie 1990, ora 13, din capela II a cimitirului Mănăștur. In veci indoliați: soția Victoria și copiii Valer și Lidia.

Regretăm profund dispariția fulgerătoare a verisotului nostru GAVRIL DANCU. Nu-l vom uita niciodată. Nelu, Lidia, Loredana, Răul.

După o lungă și mistuitoare suferință, a încetat din viață scumpul nostru sot, tată și bunic VASILE MARC, adevărat simbol de integritate morală, înțelepciune și corectitudine, dragoste și echilibru. Imaginea și sfaturile lui pline de bunătațe, ne vor călăuzi toată viața. Inmormintarea va avea loc sâmbătă, 21 aprilie, ora 12, in satul Rușești, comuna Mărișel. Familia îndurerată. (9040)

Mulțumim tuturor celor care prin prezență, flori și telegrame au fost alături de noi in momentele grele pricinuite de stingerea din viață a scumpului nostru sot, tată și bunic ROZALIA CANTA. Familia îndoliată. (9038)

Mulțumim celor care ne-au înconjurat in momentele grele de despărțire de iubita noastră MARIA ȘERB. Familia îndurerată. (9037)

Mulțumim tuturor rudelor, prietenilor, colegilor, cunoștințelor, care au fost alături de noi la conducerea pe ultimul drum a iubitei noastre mame, soacre și bunici AURELIA CRISTEA, din Dej. Familia Tiberiu Cristea. (9035)

Un ultim omagiu celui care a fost bunul nostru coleg și prieten ing. NICOLAE MACELARU. Sincere condoleanțe familiei. Colegii de la I.C.S.I.T.M.U. Cluj. (9034)

Se implinesc 6 săptămîni de cînd iubita noastră soție, mamă și bunică ILIANA ALBUS, a plecat dintre noi lăsîndu-ne o neștearsă amintire. Familia îndoliată. (8924)

Sintem alături de colegul nostru Vasile Pîntican in marea durere pricinuită de moartea tatălui său. Sincere condoleanțe familiei. Colegii de la I.C.S.I.T.M.U. Cluj. (9034)

Se implinesc șase luni de profundă durere de despărțire a fulgerătoare de bunul meu sot, tată, bunic, frate și cumnat, ing. CORNEL LAZAR, cărui a aducem un pios omagiu. Parastasul va avea loc duminică, 22 aprilie 1990, la biserica din str. Horea. Soția. (8531)

Mulțumim din suflet tuturor rudelor, prietenilor, colegilor de serviciu, colegilor de școală, vecinilor și cunoștințelor care au fost alături de noi prin prezență, coroane, flori și cuvinte de mîngiere la marea durere suferită prin pierderea dragel noastre soții, mame, bunici KANYO IRINA. Familia îndoliată. (8716)

Sintem alături de colega noastră Ana Miron in marea durere pricinuită de moartea mamei dragi. Colectivul Policlinicii C.F.R. Cluj. (8732)

Sincere condoleanțe familiei Tarcea in greaua suferință pricinuită prin pierderea sotului și părintelui drag IOAN TARCEA. Familia Corpodean. (8737)

Colegii, diriginta și părinții clasei a VI-a A, Școala generală 21. Mănăștur, sint alături de tine, dragă Sergiu, in clipele grele pe care le înțimpli la pierderea tatălui tău drag. Sincere condoleanțe. (8735)

Cu inimile cernite de durere am luat la cunoștință că cel care a fost IOAN TARCEA, după o lungă și grea suferință, s-a stins din viață. Familia Pruncan transmite pe această cale soției Raveca și celor doi fii Nelu și Dan, sincere condoleanțe. Fie-l țărîna ușoară! (8993)

Exprimăm sincere condoleanțe și compasiune colegii noastre Ana Vereș in marea durere pricinuită de moartea tatălui. Colegii de birou din B.I. Cluj. (8935)

Sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune colegului ing. Ioan Ivan in clipele grele pricinuite de pierderea tatălui drag. Colectivul Fabricii de piele „Clujana”. (8943)

Sintem alături de familia Ioan Ivan in marea durere pricinuită de pierderea părintelui drag. Colegii de la Financiar-contabilitate „Clujana”. (8943/A)

Sintem alături de colegul nostru Vasile Damian la moartea mamei dragi. Brigada reparații și ascuțitori. (8946)

Sincere condoleanțe și adincă compasiune colegului nostru Ștefan Ilea in marea durere pricinuită de pierderea fratelui drag. Colectivul I.C.S.I.T.E. (8997)

Cu durere in suflet conducem pe ultimul drum pe CAROLINA TRUȚA, de 90 ani, mamă, bunică, străbunică și soacră. Inmormintarea de la capela cimitirului Mănăștur, in 21 aprilie 1990, ora 15. Familia. (8998)

Cu adincă durere in suflet ne despărțim prematur de scumpul nostru frate, cumnat și unchi IOAN ILEA, de 51 ani. In veci nemîngiați: Ștefan-Dolna și Răzvan. (9003)

Un ultim omagiu colozatarii noastre REGINA MOTEF. Sincere condoleanțe familiei. Vecinii din blocul VII, str. Donath. (8958)

Cu nemărginită durere anuntăm scurgerea a 6 săptămîni de la despărțirea de scumpul nostru sot, tată, frate, socru și bunic IERONIM CADAR. Comemorarea duminică, 22 aprilie, la biserica din Deușu. Cit a trăit l-am iubit, cit vom trăi îl vom plînge. Dormi in pace, suflet blînd. Soția Marișca, fratele Alexu, Ștefan și Lola cu familiile. (8959)

Pios omagiu dragului nostru frate IONEL VANEA, care ne-a părăsit atât de fulgerător și pe care nu-l vom uita niciodată. Marloara, Vasile și Ghiță cu familiile.

Zdrobiți de durere și in veci nemîngiați aducem la cunoștință încetarea fulgerătoare din viață a scumpului nostru sot, tată, socru și bunic IONEL VANEA. Bunătatea și dragostea cu care ne-a înconjurat vor rămîne veșnic vil in inimile noastre îndurerate. Dumnezeu să-l odihnească in pace. Inmormintarea va avea loc duminică, 22 aprilie, ora 14, de la capela veche, cimitirul Mănăștur. Familia. (9011)

Adresăm sincere condoleanțe col. dr. Gh. Gheorghie Bicher in clipele grele la despărțirea de tatăl drag. Intreaga compasiune familiei îndoliate. Sindicatul liber din Spitalul Militar Cluj-Napoca. (9011)

Sincere condoleanțe prietenului nostru Măgă. Carmen și Livia. (8964)

Prezent mereu in gîndul și sufletul nostru aducem un pios omagiu, însoțit de lacrimi și flori, celui mai iubit sot, tată, socru, frate, unchi VASILE BOT, la 6 luni de la dureroasa despărțire. Comemorarea in 22 aprilie, la biserica din Baclu. Familia. (9039)

Cu adincă durere anuntăm încetarea din viață a scumpului nostru frate IOAN ILEA, 51 ani, la numai trei săptămîni după decesul mamei noastre. Din partea surorilor Elisabeta - Mărioara și nepoatele Rodica și Marliana cu familiile lor. Dumnezeu să-l ierte! (9003)

Sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune colegului nostru Ioan Tarcea in marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii de la Inspectoratul de control auto I.T.A. Cluj. (9014)

Impărtășim durerea colegel noastre prof. Marliana Măcelaru la despărțirea de sotul ei drag. Cadrele didactice de la Școala nr. 17 Cluj-Napoca. (9016)

Cu toată compasiunea sintem alături de Rozalia și Petru Bereșchi greu încercați de pierderea tatălui drag. Condoleanțe din partea vecinilor și finilor lor, familiile Al. Matel și Vlad Negoiță. (9020)

Cu inimile zdrobite de durere anuntăm încetarea din viață a scumpului nostru tată, socru și bunic GAVRIL CIMPEAN, in virstă de 87 ani. Inmormintarea va avea loc in data de 21 aprilie 1990, in satul Topa Mică. Copiii cu familiile. (9023)

Cu inimile zdrobite de durere anuntăm încetarea din viață a tatălui nostru IOAN FARCAS, din Jucul de Mijloc. Inmormintarea are loc azi, 20 aprilie, ora 13, in Juc. Copiii Marloara și Nelu cu familiile. (9025)

Cu durere in suflet ne despărțim de dragul nostru nepot și verisor GĂBOREL, la numai 42 de ani. Nu îl vom uita niciodată. Unchiul Teodor, tușa Ileana, Ticu, Lenuța, Tinuța, Elena. (9026)

Cu durere in suferinta noastră anuntăm încetarea din viață, după o scurtă dar grea suferință a celui ce a fost GAVRIL MICHEȘ, in virstă de 71 ani. Inmormintarea va avea loc luni, 23 aprilie 1990, ora 14, de la capela I Mănăștur. Familia îndurerată. (8975)

Cu durere in suflet anuntăm încetarea din viață a bunului nostru GHEORGHE CICEU, in virstă de 77 ani. Inmormintarea va avea loc in data de 21 aprilie, ora 13, la cimitirul Central. Familia îndurerată. (9032)

Sintem alături de colega noastră Anuța Vereș in marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii de la I.R.A. Cluj. (9047)

Pios omagiu celui care a fost sot, tată și bunic IOAN DRĂGHICI, in virstă de 76 ani. Inhumarea va avea loc sâmbătă, 21 aprilie 1990, ora 13, din capela I a cimitirului Mănăștur. Familia îndurerată. (9052)

ȘTIRI EXTERNE • ȘTIRI EXTERNE

MOSCOVA. - Nicolae Crețu transmite: Reunit in sesiune plenară, parlamentul lituanian a adoptat, miercuri, o hotărîre „Cu privire la dezvoltarea relațiilor dintre Republica Lituaniană și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste”, precum și răspunsul forului legislativ suprem de la Vilnius către președintele U.R.S.S., Mihail Gorbaciov, și către primul-ministru al guvernului sovietic, Nicolai Rijkov, la mesajul lor din 13 aprilie.

In hotărîrea sa parlamentul lituanian reafirmă atașamentul față de actul adoptat la 11 martie 1990 și dorința de a ajunge la confirmarea consecventă a independenței Republicii Lituaniene. Această hotărîre afirmă că „numai pe calea dialogului pot fi găsite soluțiile acceptabile atât Uniunii Sovietice cît și Lituaniei”.

In acest cadru se propune ca „in timpul consultărilor parlamentare preliminare între Lituania și U.R.S.S. — dacă acestea vor fi inițiate — pînă la 1 mai, anul acesta, să nu fie adoptate noi acte politice legislative”. De asemenea, „se cere Uniunii Sovietice să renunțe la folosirea de presiuni, inclusiv economice, împotriva Republicii Lituaniene și a poporului ei, să înceapă consultări cu o delegație împuternicită a Republicii Lituaniene”.

In răspunsul parlamentului lituanian adresat președintelui Mihail Gorbaciov și primului-ministru Nicolai Rijkov, se precizează că „primind, marți, datele concrete referitoare la viitoarele sancțiuni nu mai avem multe de adăugat la declarația consiliului de Miniștri al Republicii Lituaniene din 16 aprilie 1990, decît să ne exprimăm regretul față de poziția și metodele U.R.S.S. La rîndul nostru, ca și mai înainte, sintem gata să examinăm orice probleme, ținînd seama de toate interesele strategice legitime ale U.R.S.S. și cetățenilor ei”. Și in răspuns se reafirmă că „in timpul consultărilor parlamentare preliminare, dacă vor avea loc pînă la 1 mai 1990, să nu fie adoptate noi acte politice legislative”.

In telegrama adresată lui Mihail Gorbaciov și N. Rijkov, la 16 aprilie, primul-ministru al Lituaniei, Kazimir Prunskene, arată că guvernul lituanian „nu vede, din punctul său de vedere, cauzele care să justifice deteriorarea relațiilor economice reciproce. Mai mult, ne este de neînțeles conținutul concret al sancțiunilor economice și nu am dori să le prezentăm in mod fals cetățenilor noștri și lumii”.

SOFIA. - Referindu-se la politica promovată de fostul regim totalitar, Stanko Todorov, președintele parlamentului bulgar, a declarat că „Bulgaria s-a exclus singură din procesul general european”. Intr-o convorbire avută cu un deputat austriac, el a spus că țara se va transforma într-un stat de drept cu un sistem pluripartit, adăugînd că atât partidul de guvernămînt, cît și opoziția susțin ideea aplicării economiei de piață, menționînd B.T.A.

PRAGA. - La Praga a intrat in vigoare un decret al Comitetului Național al capitalei, prin care este interzisă vânzarea mărfurilor de către cetățenii străini pe teritoriul acesteia. Primarul Pragăi a solicitat ambasadorul U.R.S.S., R.S. Vietnam și Republicii Polone să colaboreze in adoptarea de măsuri împotriva cetățenilor acestor țări care încalcă noile prevederi, informează agenția C.T.K.

COOPERATIVA „MUNCA INVALIDIZILOR” CLUJ organizează concurs pentru ocuparea postului de economist principal la data de 25 aprilie 1990. Inscriserile se fac pînă in prezua concursului. Relații suplimentare la telefon nr: 4-10-88, interior 6, la Biroul personal. (517)

LICEUL INDUSTRIAL NR. 1 (ENERGETIC) CLUJ cu sediul in str. N. Pascaly nr. 2-4, telefon 4-72-27 anuntă ocuparea prin concurs a postului de contabil principal in data de 4 mai 1990, ora 9,00. Condițiile de studii și vechime sint cele prevăzute in Legea nr. 12/1971 și Legea 57/1974. (520)

ANUNT

In vederea organizării unor manifestări culturale electorale sau religioase, întreprinderea cinematografică a județului Cluj inchiriaza partidelor, organizațiilor sau persoanelor particulare sala cinematografului „STEAUA ROȘIE” din str. Ploiești nr. 51 (300 locuri) in condițiile prevăzute de lege. Informații la sediul I.C.J. Piața Libertății nr. 24 telefon: 1-77-57. (519)

CENTRUL DE LIBRĂRII CLUJ

str. Dorobanților nr. 12 angajează de urgență prin transfer in interesul serviciului sau repartiție prin Oficiul forței de muncă • lucrător comercial — cu atribuții de casier și • un romizier. Relații suplimentare la telefon: 1-29-77. (521)

INTREPRINDEREA DE PRODUSE DIN CERAMICA FINA PENTRU CONSTRUCȚII CLUJ-NAPOCA str. Beiușului nr. 1 Incadrează de urgență prin transfer sau repartiția oficiului forței de muncă: • 3 manevranți vagoane • 1 șef manevră • 3 mecanici ajutori. Informații suplimentare se primesc la Biroul P.I.R. telefon: 4-70-38, interior 130. (522)

Cu inima zdrobită de durere mă despart de scumpa mamă dr. ANA ELVIRA NEMES BRATIS, medic, decedată in ziua de 17 aprilie 1990. Inmormintarea va avea loc miercuri, 25 aprilie a.c., ora 14, in cimitirul Central Cluj-Napoca, din capela mare. Flicca dr. Roxana Nemes Bratis. (8974)

Sintem alături de doamna profesoară Măcelaru in durerea pricinuită de pierderea sotului iubit. Elevii clasei a VII-a E, Școala generală 23. (9033)

Sintem alături de colegul nostru Ioan Lupas in durerea pricinuită de moartea mamei dragi. Colegii de la P 3, întreprinderea „Unirea”. (8961)

Regretăm profund stingerea fulgerătoare din viață a locatarii noastre VIORICA MESEAN. Asociația de locatari Alexandru Vlahuță. S. (8957)